

ප්‍රවණතාවයේ දේශපාලන ආර්ථිකය:

පශ්චාත් යුද ශ්‍රී ලංකාව තුළ කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික සම්බන්ධතා

**ප්‍රශාන්ති ජයසේකර
නාදියා නජාරි**

අගෝස්තු 2017
අධ්‍යයන පත්‍රිකා මාලා අංක 23

ප්‍රවණ්ඩත්වයේ දේශපාලන ආර්ථිකය:
පශ්චාත් යුද ශ්‍රී ලංකාව තුළ කාන්තාවන්ගේ
ආර්ථික සම්බන්ධතා

ප්‍රශාන්ති ජයසේකර සහ නාදියා නජාබ්

දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයේ (CEPA) ප්‍රකාශනයකි

2017 අගෝස්තු

© දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය 2017

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2017

ISBN: 978-955-3628-00-8

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පුස්තකාල මණ්ඩලය - ප්‍රකාශන දත්ත

ජයසේකර, ප්‍රශාන්ති

ප්‍රවණ්ඩත්වයේ දේශපාලන ආර්ථිකය : පශ්චාත් යුධ ශ්‍රී ලංකාව තුළ
කාන්තාවන්ගේ ආර්ථික සම්බන්ධතා / ප්‍රශාන්ති ජයසේකර සහ නාදියා නජාබි. -
කොළඹ : දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය, 2017.
පි. 34 : සෙමි. 29. - (අධ්‍යාපන පත්‍රිකා මාලා : අංක 23, 2017)

ISBN 978-955-3628-00-8

- i. 305.482095493 ඩීඒ 23
- ii. ග්‍රන්ථ නාමය
- iii. නජාබි, නාදියා (සම කර්තෘ) iv. ග්‍රන්ථ මාලාව
- 1. කාන්තාව - සමාජ තත්වය
- 2. ශ්‍රී ලංකාව - සිවිල් යුද්ධය - 1983 - 2009
- 3. ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය - ශ්‍රී ලංකාව

මෙම ප්‍රකාශනයෙහි කතෘ හිමිකම දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය සතුවේ. මෙම ග්‍රන්ථයෙහි කිසියම් කොටසක් නැවත ප්‍රකාශනය කිරීමේදී කතෘ/කතෘවරුන්ට නිසි කෘතඥතාවය පළ කළ යුතුවේ.

දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයෙහි වත්මන් ප්‍රකාශන මාලාව තුළ ඇතුළත් ප්‍රකාශන: අධ්‍යයන, සංස්කරණය කරන ලද ග්‍රන්ථ, අධ්‍යයන පත්‍රිකා සහ සංකීර්ණ පත්‍රිකා වේ. මෙම අධ්‍යයන පත්‍රිකාවෙහි ඉදිරිපත් කර ඇති අර්ථ නිරූපණ සහ නිගමන සියල්ල කතෘ සතුවන අතර දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයෙහි අදහස් හෝ ප්‍රතිපත්ති හෝ ප්‍රකාශන අනුග්‍රාහක භවතුන්ගේ අදහස් පිළිබිඹු නොවේ.

පිට කවරයේ ඡායාරූපය අශෝක අලස් විසිනි.

මෙම ප්‍රකාශනය සම්බන්ධ සියලු විමසීම් පහත සඳහන් ලිපිනයට යොමු කරන්න.

දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය

29, ග්‍රෙගරි පාර, කොළඹ 07,

ශ්‍රී ලංකාව.

දුරකථන : 94 011 2676955/4690200

ෆැක්ස් : 94 011 2676950

විද්‍යුත් තැපෑල : info@cepa.lk

www.cepa.lk

නාදියා නජාබ් දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයට අනුයුක්තව සේවය කරන පර්යේෂිකාවකි. ඇය මොනෂ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් වාණිජවේදී උපාධියක් සන්නිවේදනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රවේදී උපාධියක් හිමි කරගෙන ඇත. නාදියා, දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයේ සංක්‍රමණය හා පශ්චාත් ගැටුම් යන තේමාත්මක ක්ෂේත්‍ර යටතේ පර්යේෂණ සිදුකරන අතර මෑතකදී ඇය සුරක්ෂිත ජීවනෝපාය පර්යේෂණ සමූහායතනයේ (Secure Livelihoods Research Consortium – SLRC) පර්යේෂණ සඳහා සම්බන්ධ වූවාය. ඇය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ වඩාත් උනන්දුවක් දක්වන්නේ සංවර්ධන මැදිහත්වීම් කුමනාකාරයකින් ගැටුම්වලින් බලපෑමට ලක්වූ, පශ්චාත් යුද සංදර්භයන්හි ජනතාවට බලපා ඇතිද යන්න හා සංක්‍රමණය පිළිබඳවය.

ප්‍රශාන්ති ජයසේකර දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයේ ආධුනික පර්යේෂිකාවක් ලෙස සේවය කළ අතර ඇය ස්ටෑන්ෆෝඩ්ශයර් සරසවියෙන් ශාස්ත්‍රවේදී උපාධියක් හිමිකරගෙන ඇත. ප්‍රශාන්ති සුරක්ෂිත ජීවනෝපාය පර්යේෂණ සමූහායතනයේ (Secure Livelihoods Research Consortium – SLRC) පර්යේෂණ සඳහා සම්බන්ධවූ අතර දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයේ සන්නිවේදන අංශයේ විකල්ප සන්නිවේදනය පිළිබඳව සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කළාය. ඇය පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ වඩාත් උනන්දුවක් දක්වන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී ගැටුම් හා පශ්චාත් යුධ ආර්ථිකයන් තුළ ජනතාවගේ ආර්ථික සම්බන්ධතාවයන් පිළිබඳවය.

දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය (සේපා) දරිද්‍රතාවය හා සම්බන්ධ සංවර්ධන ගැටලු පිළිබඳව යථා අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහිලා කැප වූ ශ්‍රී ලාංකීය ස්වාධීන ආයතනයකි. සේපා ආයතනය තුළ අපගේ අවධානය යොමු වනුයේ ස්වාධීන විශ්ලේෂණය, සංවර්ධන ක්‍රියාකරුවන්ගේ හැකියා වර්ධනය සහ ප්‍රතිපත්ති සඳහා බලපෑම් කිරීමට අවස්ථා සොයා බැලීම වේ. වෙළඳපොළ අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතරම කාලීන ප්‍රයෝගික පරීක්ෂණ මත පදනම් වූ සේවා සැපයීම කෙරෙහි අප ආයතනය ප්‍රබල ලෙස යොමු වී ඇත. සේපා ආයතනය මෙම වෙළඳපොළ හැඩගැස්වීම පවත්වාගනු ලබන්නේ සේවා දායකයින්ගේ ඉල්ලීම් මත මෙන්ම යුද ගැටුම්වලින් පසු සංවර්ධනය, අවදානම් තත්ත්වයන්, සංක්‍රමණය, පොදු පහසුකම් හා පරිසරය වැනි පුළුල් තේමා පහක් යටතේ සිදු කරනු ලබන සමාන්තර ස්වාධීන පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් තුළිනි.

ස්තූතිය

මෙම ප්‍රකාශනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටුම්වලට ලක්වූ තත්වයන් වයන් තුළ ජීවනෝපායේ, මූලික සේවාවන්හි සහ සමාජ රැකවරණයේ ස්වරූපයන් විමසා බලන්නකි. සය වසරක ගෝලීය පර්යේෂණයක් වන ජීවනෝපාය පර්යේෂණ සමූහායතනයට දායක වීමක් ලෙස කොළඹ පිහිටි දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රයේ පර්යේෂිකාවන් මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව රචනා කොට තිබේ. ප්‍රධාන පර්යේෂණ කණ්ඩායමට ඇතුළත් වූයේ ප්‍රශාන්ති ජයසේකර සහ නාඩියා නජාබ් ය. යෂ්නා සන්ගුහන්, මීරා ෆිලිප්ස් සහ විජේ කේ. නාගරාජ් අධ්‍යයනය පුරා ම ප්‍රමුඛ දායකත්වයන් ලබා දුන් අතර විශ්ලේෂණ අදියරේ දී අගනා ප්‍රතිපෝෂණ සම්පාදනය කළහ. උපදෙස් හා මග පෙන්වීම් සම්පාදනය කරමින් පමණක් නොව කෙටුම්පත් සමාලෝචනය කරමින් සහ 'පුළුල් විස්තර කිරීම් හා සියුම් අවබෝධයන්' සඳහා මූල පිරිමට අඛණ්ඩව අප පොලඹවමින් ද ආචාර්ය වගීෂා ගුණසේකර, විජේ. කේ. නාගරාජ් සහ ප්‍රියන්ති ප්‍රනාන්දු ලබා දුන් දායකත්වයට විශේෂ ස්තූතිය හිමි වේ. සහන්තලයි මුතුරාජා, ශෂිකලා සැමුවෙල්, මෙහාලා මහිල්රාජා, තම්බිපිල්ලේ සරෝජනී සහ කාර්තික සිවරාජා නොවී නම් යාපනයේ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණය සිදු කළ නොහැකි වනු ඇත. අපගේ මාර්ගෝපදේශක කණ්ඩායමේ කොටස්කරුවන් වීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රියා තංගරාජා, ආචාර්ය හරිනි අමරසූරිය, ආචාර්ය මාලනී ද අල්විස්, සරලා එමානුවෙල් හා අම්බිකා සන්කුනනාදන් යන අයට ස්තූති කිරීමට ද අපි කැමැත්තෙමු. අප සමග තොරතුරු බෙදාහදා ගැනීම හා තම සහාය දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් අපි සියලු විද්වතුන්ට, ක්‍රියාකාරීන්ට, රජයේ නිලධාරීන්ට, සංවර්ධන වෘත්තිකයන්ට හා ප්‍රජා සංවිධානවලට ස්තූති කරමු. ජීවිතයේ අඛණ්ඩ දුෂ්කරතා සහ 'බැරැරුම් අසමානකම්' තිබිය දීත් පෙන්නුම් කරන ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව කරණ කොට ගෙනමෙම පත්‍රිකාව ගමේ කාන්තාවන්ට පිළිගැන්වේ.

අනන්‍යතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සියලු ස්ථානවල හා සියලු ප්‍රතිචාර දැක්වූවන්ගේ නාමයන් (තරු ලකුණකින්* සලකුණු කොට) නිර්නාමිකව දක්වා ඇත.

සුරක්ෂිත ජීවනෝපාය පර්යේෂණ සමූහායතනය පළමුව මෙම කාර්ය පත්‍රිකාව ඉංග්‍රීසියෙන් පළ කළේ ය. මෙම සිංහල පරිවර්තනය දරිද්‍රතා විශ්ලේෂණ කේන්ද්‍රය විසින් ප්‍රකාශයට පත්කෙරෙන්නකි.

පටුන

1	හැඳින්වීම	07
1.1	ප්‍රවණත්වය සංකල්පගත කිරීම	07
2	ක්‍රමවේදය	09
2.1	දත්තවල සීමාසහිතකම්	11
3	ගම්මානය	12
4	අන්තර්ජාතික 'ඇතුළත' හා 'පිටත': කාන්තාවන්ගේ ජීවනෝපාය විකල්ප	14
4.1	කාන්තාවන් ධීවර කර්මාන්තයෙන් ඇත් කිරීම	14
5	බීඩ් නිෂ්පාදනය සහ ප්‍රවණත්ව ඒකරාශී කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	18
5.1	බීඩ් කර්මාන්තය	18
5.2	වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයට අමුද්‍රව්‍ය රැගෙන ඒමේ සිට බීඩියක් නිමැවීම දක්වා ක්‍රියාවලිය	18
5.3	බීඩ් එහිම: ස්වයං රැකියාව නිසා රෝගාකාර වීම	20
6	වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩ් ඔතන්නන්ගේ ජීවිත	22
7	ප්‍රවණත්වය, මාරක-ධනවාදය සහ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩ් කර්මාන්තය තුළ පහත් කුල ස්ත්‍රී ශ්‍රමය ප්‍රතිනිර්මාණය වීම	24
7.1	දෙයාකාර බර, යුද්ධය සහ කාන්තා ශ්‍රමය	24
7.2	නොවිධිමත් භාවය, නො නැසී පැවතීම සහ ඒකරාශී කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	25
7.3	වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය: සංවර්ධනය අසාර්ථක වීමේ නො ව සංවර්ධනයේ මුහුණුවර	26
8	අවසන් සාරාංශය: මාරක-ධනවාදී අවකාශයක් තුළ කාන්තාවන් කරන මැදිහත් වීම	28
	ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ සහ ලිපිලේඛන	29
	උපග්‍රන්ථය 1: ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් පිළිබඳ තොරතුරු	31

1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ දිගු ගැසුණු සිවිල් යුද්ධය 2009 මැයි මාසයේ අවසන් වීමෙන් පසුව යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් රටේ උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල කාන්තාවන්ට එරෙහි කායික හා ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර අවධානයට පාත්‍ර වී ඇත. මෙම අධ්‍යයනය කායික ප්‍රචණ්ඩත්වයේ මෙම ස්වරූපවලින් ඔබ්බට යමින් දේශපාලනික හා ආර්ථික සම්බන්ධතා හා ක්‍රියාවලි කරණ කොට ගෙන බිහි වී නොනැසී පවතින ව්‍යුහාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වය ද එම සම්බන්ධතා හා ක්‍රියාවලි ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය, කුල හා පන්ති පීඩනය සමග එක්වන ආකාරයද පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ කරයි.

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන තර්කය වන්නේ කාන්තාවන් අත්දකින ප්‍රචණ්ඩත්වය දේශපාලනික හා ආර්ථික ව්‍යුහයන්ට සම්බන්ධිතව ද අවබෝධ කර ගත යුතු බවත් ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සලකුණ කාන්තාවන්ගේ ශරීරවල පමණක් නොව ඔවුන්ගේ ශ්‍රමයෙහි ද තිබෙන බවත් ය. යාපනයේ පිහිටි වෙට්ටිකාඩු* නම් ධීවර ගම්මානයේ බිඩ් ඔතන්නන් පිළිබඳව කරන ලද සිද්ධි අධ්‍යයනයක් හරහා මෙම පත්‍රිකාව ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය, කුල හා පන්ති පීඩනය මෙන් ම දේශපාලනික හා ආර්ථික සම්බන්ධතා ද යන දෙයාකාරයෙන්ම දීර්ඝ කාලීන ප්‍රචණ්ඩත්වය තහවුරු වී නොනැසී පවතින සැටි පැහැදිලි කරයි.

සැබවින් ම ප්‍රචණ්ඩත්වය යනු හුදෙක් ප්‍රතිවිපාකයක් පමණක් නො ව විවිධාකාරයෙන් නිර්මාණය කෙරෙන්නක් හා යුක්ති සහගත කෙරෙන්නක් ද හැම විට ම පුද්ගලානුබද්ධ තත්ත්වයන් හැඩ ගස්වන්නක් ද වන්නේ ය. මෙම අධ්‍යයනය වෙට්ටිකාඩු ගමේ බිඩ් ඔතන්නන්ගේ අත්දැකීම් හා කතන්දර ලිංගික ශ්‍රම විභජනය හා අවකාශය සමග ද පාරජාතික මාරක-ධනවාදී¹ බිඩ් කර්මාන්තය සමග ද සසඳමින් විමසා බැලීමට උත්සාහ කරයි.

1.1 ප්‍රචණ්ඩත්වය සංකල්පගත කිරීම

ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳව යොහාන් ගැල්තුං ඉදිරිපත් කළ න්‍යාය කායික (සෘජු), ව්‍යුහාත්මක හා සංස්කෘතික ප්‍රචණ්ඩත්වය එකට එක් කිරීමකි. උදාහරණයක් ලෙස දරිද්‍රතාව ජනයාට මූලික මානව අවශ්‍යතා සහ මානව ජීවිතය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරන බැවින් ව්‍යුහාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ස්වරූපයකි. එම නිසා වඩාත් වැදගත් මානව අයිතිවාසිකම වනු ඇත්තේ ප්‍රචණ්ඩත්වය බිහි නොකරන 'සමාජ හා ලෝක ව්‍යුහයක්' තුළ ජීවත් වීම සඳහා ඇති අයිතිය යි (Galtung, 1994; Confortini, 2006: 338).

ප්‍රචණ්ඩත්වය අවබෝධ කර ගැනීමේ දී මෙම අධ්‍යයනය 'මානව ජීවිතයේ ... මූලික මානව අවශ්‍යතා ආශ්‍රිත මග හැරිය හැකි හානි' මොනවා දැයි (Galtung, 1993; බලන්න Ho, 2007: 3 තුළ උපුටා දක්වා ඇත) ප්‍රශ්න කරයි. එය ප්‍රචණ්ඩත්වය කායික සුරක්ෂිතතාව හෝ ශාරීරික පරිපූර්ණත්වය අනතුරේ හෙළීමක් ලෙස අවබෝධ කර ගැනීමෙන් ඔබ්බට යමින් දේශපාලනික හා ආර්ථික ව්‍යුහයන් හා සම්බන්ධතාවන් එම අතිශය වැදගත් අවශ්‍යතාවන්ට ප්‍රතිරෝධය පාන සැටි විමසා බලයි.

අපගේ විමසුමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කෙරෙන්නේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය බල සම්බන්ධතා හා අසමානතා - කුලය හා පන්තිය ආශ්‍රිත ඒවා ද ඇතුළුව - මූර්තිමත් කරන සමාජ නිර්මාණයක් ලෙස සලකා ප්‍රචණ්ඩත්වය ඒ සමග සම්බන්ධ කරමින් සලකා බැලීම කෙරෙහි ය (Confortini, 2006). දේශපාලනික හා ආර්ථික ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය ප්‍රචණ්ඩත්වය හැඩ ගස්වන හා විරස්ථායී කරන නිසා ම මෙම අධ්‍යයනය ස්ත්‍රීවාදී දේශපාලන ආර්ථික ප්‍රවීණයක් යොදා ගනී (Sjoberg, 2010; Sjoberg සහ Lobasz, 2012; බලන්න True, 2012 තුළ

¹ මාරක-ධනවාදී පද්ධති පදනම් වන්නේ වඩාත් ම සුරා කනසුලු සමාජ හා දේශපාලන ආර්ථික සම්බන්ධතා මත ය. එහි දී දරිද්‍රතාවෙහි ද පීඩනයේ විවිධාකාර ස්වරූපයන්හි ද ග්‍රහණයට හසුව සිටින කම්කරුවන්ගෙන් දරුණු ලෙඩරෝගවලට හෝ මරණයට ගොදුරු වන තෙක් ශ්‍රමය උකහා ගනු ලැබේ. මෙම පත්‍රිකාවේ අග කොටසේ දී මාරක-ධනවාදය වඩාත් විස්තරාත්මකව සාකච්ඡාවට බඳුන් කරනු ලැබේ.

උපුටා දක්වා ඇත). අපි මෙම ප්‍රවීණතාවයන් හරහා ප්‍රවණත්වයේ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය පැතිකඩවල් විමසා බලන අතර ඒවා දේශපාලනික හා ආර්ථික ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන්හි ආවේණික ලක්ෂණයක්ව තිබෙන ආකාරය අවබෝධ කර ගනී.

ස්ත්‍රීවාදී දේශපාලන ආර්ථික ප්‍රවීණතාවයක් යොදා ගැනීමෙන් අපට නිවසේ දී හා වෙළඳ පොළේ දී කාන්තාවන් එදිනෙදා ලබන ප්‍රවණත්ව අත්දැකීම්වලට දායක වන තත්ත්වයන් නොහොත් සාධක විශ්ලේෂණය කර ගැනීමට ඉඩ සැලසේ. එය අපට කාන්තාවන් ප්‍රවණත්වයේ අවදානමට ලක් කෙරෙන්නේ කුමක් විසින් ද යන්න පමණක් නො ව ප්‍රවණත්වයේ දේශපාලන ආර්ථිකයේ ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ මුල් බැස ඇති ආකාරය විදහා පැමට ද ඉඩ සලසයි. ජැකී ට්‍රෑ වැනි විද්වතුන් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය ප්‍රවණත්වය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා මීට සමාන ප්‍රවීණතාවයක් සිය කෘතීන්හි දී යොදා ගෙන ඇත (True, 2012).

ස්ත්‍රීවාදී දේශපාලන ආර්ථික දෘෂ්ටි කෝණයක් යොදා ගත් විට 'බහුවිධ, සමගාමී පීඩාකාරී ව්‍යුහයන්ගෙන් සමන්විත සංකීර්ණ පද්ධති' පිළිබඳව විමසා බැලීමක් කිරීමේ අවශ්‍යතාව මතු වේ(Crenshaw, 1995; බලන්න Central America Women's Network, 2010: 10 තුළ උපුටා දක්වා ඇත).

දෘශ්‍යමාන, කායික වර්ත ස්වභාවයන් තුළ පමණක් නො ව 'නිවස හා අන්තර් ජාතික සමාජය තුළ සම්පත්, ප්‍රතිලාභ, වරප්‍රසාද හා අධිකාරය බෙදී යන හා යොදා ගැනෙන ආකාරය පාලනය කරන ව්‍යුහගත නිෂ්පාදන හා ප්‍රතිනිෂ්පාදන සම්බන්ධතා' තුළ ද ප්‍රවණත්වය බලාත්කාරකමේ ස්වරූපයක් ලෙස දිස් වේ (Whyte, 2009; බලන්න True, 2012: 29-30 තුළ උපුටා දක්වා ඇත).

මෙම ප්‍රවණත්වය අඩු වැටුප්, වෙළඳ පොළ හා වෙළඳාම තුළ අස්ථිර තත්ත්වය, තීරණ ගැනීමේ දී මැදිහත් විය නොහැකිකම, දේපළ අයිතිවාසිකම් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සහ පිරිමින් ලිංගික වරප්‍රසාද භුක්ති විඳීම යන ස්වරූපවලින් අත්දැකිය හැකි ය (Connell, 1998; බලන්න True, 2012 තුළ උපුටා දක්වා ඇත). කාන්තාවන් මුහුණ දෙන අනාරක්ෂිතතාව කම්කරුවන් හා රැක බලා ගන්නන් ලෙස ඔවුන් වැඩි වැඩියෙන් දරන දෙයාකාර බර සමග වෙන් කළ නොහැකි ලෙස සම්බන්ධ බව මේ අනුව පැහැදිලි ය. ඉතා වැදගත් දෙය වන්නේ 'ධනය උත්පාදනය කරන දේපළ අයිති සහ/හෝ පාලනය කරන අයට... මතවාදය හැඩ ගස්වන ප්‍රධාන ආයතන සෘජුව හෝ වක්‍රව පාලනය කළ හැකි' (Agarwal 1994: 16) බව සැලකිල්ලට ගනිමින් මෙම අධ්‍යයනය යුද තත්ත්ව හෝ යුද්ධ නැති තත්ත්ව ගැන නො ව ආයතනයන් හා මතවාදයන් ගැන අවධානය යොමු කිරීම යි.

ප්‍රවණත්වය පිළිබඳ මෙම සංකල්පගත කිරීම පදනම් කර ගෙන මෙම අධ්‍යයනයේ දී සලකා බැලෙන ප්‍රධාන පර්යේෂණ ගැටලු මෙසේ ය:

- 1 පශ්චාත් යුද තත්ත්වය තුළ දී ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය දේශපාලන ආර්ථික සම්බන්ධතා කාන්තාවන්ගේ ජීවිත තුළ ප්‍රවණත්වය නිර්මාණය (යළි නිර්මාණය) කරන්නේ කෙසේ ද?
- 2 මෙම ප්‍රවණත්වයේ ස්වභාවය කුමක් ද, ප්‍රවණත්වය යළි නිර්මාණය කරන තත්ත්වයන් මොනවා ද? ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය සහ කුල හා පන්ති සම්බන්ධතා එකට එක් වී මෙම තත්ත්වයන් හැඩ ගස්වන්නේ කෙසේ ද?

මූලික හිමිකම් හා සමාජ රැකවරණය සම්පාදනය කිරීමේ දී රාජ්‍යය ඉටු කරන කාර්ය භාරය වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් අත්දකින ප්‍රවණත්වයට දායක වන්නේ කෙසේ ද?

2 ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය පළමුව සංකල්පගත කෙරුණු අවස්ථාවේ දී පර්යේෂණාත්මක උනන්දුව වඩාත් පුළුල්ව යොමු වූයේ යුද්ධය අතරතුර දී සිදු වූ බරපතල අපරාධවල² බලපෑම විශේෂයෙන් ම පශ්චාත් යුද තත්ත්වය තුළ දී කාන්තා ගෘහමූලික කුටුම්භ³ පිළිබඳව අවධානය යොමු කරමින් අවබෝධ කර ගැනීම කෙරෙහි ය. කෙසේ වුව ද, 'බරපතල අපරාධ' රාමුවක් යොදා ගත් විට සීමාසහිතකම් ඇති වන බව සලකා බැලීම කරණ කොට ගෙන මෙම අධ්‍යයනයේ අවධානය ප්‍රවණිකත්වයේ දේශපාලන ආර්ථිකය විමසා බැලීම දෙසට යොමු විය. ඉතා වැදගත් වූත් ක්‍රමවේදාත්මක වූත් ගැටලු පිළිබඳව වඩාත් හොඳ අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලාංකික වාතාවරණය පිළිබඳව මනා අවබෝධයක් සහ පශ්චාත් යුද උතුරු නැගෙනහිර කාන්තාවන් මුහුණ දෙන ගැටලු පිළිබඳව පුළුල් දැනුමක් සහිත විද්වතුන්, සමාජ සේවකයන්, පර්යේෂකයන් හා පළපුරුදු ක්‍රියාකාරීන් ඇතුළු විශේෂඥයන් කණ්ඩායමක් සමග සාකච්ඡාවක් කැඳවන ලදී.

මාර්ගෝපදේශක කණ්ඩායම සමග පැවැත්වූ මෙම ප්‍රාරම්භක සංවාද වටය සහ ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා⁴ සහ ඒ අතර යාපනය බලා කළ තක්සේරු වාර්තාව වඩාත් පුළුල් පර්යේෂණ ගැටලු සකස් කර ගැනීම සඳහා ද ඒවා සම්බන්ධයෙන් අවසන් තීරණයකට එළඹීම සඳහා ද අපට ඉඩ සලසා දුන්නේ ය. සුවිශේෂ භූගෝලීය, ජන විකාශයීය හා දේශපාලන ආර්ථික ලක්ෂණ නිසා පර්යේෂණ ගැටලු විමසා බැලීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා වඩාත් ම ගැලපෙන්නේ—මුල දී පර්යේෂණ අඩවි හතරෙන් එකක් විය යුතු යැයි සලකන ලද—වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය බව වටහා ගැනීමට ද ඒවා අපට උදව් විය. මාර්ගෝපදේශක කණ්ඩායමේ නිර්දේශය මත සහ කාලය පිළිබඳ සීමාකම් හා තොරතුරු පුළුල්ව විශ්ලේෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගෙන අවධානය එක් අඩවියක් කෙරෙහි යොමු කිරීමට අපි තීරණය කළෙමු.

කාන්තාවන්ගේ ජීවිත ද ආර්ථික සම්බන්ධතා ද ප්‍රවණිකත්වය ප්‍රකාශයට පත් වන හා අත්දකින ආකාරයන් ද පිළිබඳ පොහොසත් විස්තර මතු කර ගැනීම සඳහා ගුණාත්මක ප්‍රවිෂ්ටයක් යොදා ගන්නා ලදී. සමහර සම්බන්ධතා හෝ පරිචයන් ආශ්‍රිත අරුත් හා පුද්ගලානුබද්ධ තත්ත්වයන් අවබෝධ කර ගැනීම වැදගත් නිසා මෙම අධ්‍යයනයේ දී ගුණාත්මක විධික්‍රම අත්‍යවශ්‍ය යැයි දැක ගන්නා ලදී.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය පර්යේෂණ ගැටලු විමසා බැලීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා සිද්ධි අධ්‍යයනයක් ලෙස සලකමින් මෙම අධ්‍යයනය කාන්තාවන්ගේ සමාජීය, දේශපාලනික හා ආර්ථික යථාර්ථයන් පිළිබඳව සියුම් අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීමට උත්සාහ කළේ ය. දේශපාලන අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයන් බොහෝ විට සිද්ධි අධ්‍යයන ප්‍රවිෂ්ටයක් යොදා ගන්නා අතර (Gereffi, 1978; Evans, 1979; Ahiakpor, 1985; Greico, 1990; Krasner, 1991; Keohane and Milner, 1996) එවැනි ප්‍රවිෂ්ටයක් යොදා ගැනීම විවිධ න්‍යායන් ගොඩ නගා ගැනීමේ දී හෝ විවේචනයට ලක් කිරීමේ දීත් සුවිශේෂ සමාජීය, දේශපාලනික හා ආර්ථික යථාර්ථයන් ප්‍රශ්නයට බඳුන් කිරීමේ දීත් ඵලදායක වේ (Yin, 2012).

මෙම පර්යේෂණයේ දී ගුණාත්මක විධික්‍රම ගණනාවක් යොදා ගන්නා ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත එක්රැස් කිරීම සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම වට තුනකින් මාස පහක කාල පරිච්ඡේදයක් පුරා සිදු විය. ගම්මානය සෙසු ප්‍රදේශවලින් තරමක් වෙන්ව පැවති නිසාත් ගම්මුත් තමන්ගේ 'පොද්ගලික' හෝ 'අභ්‍යන්තර' කටයුතු යැයි සැලකූ දෑ බෙදාහදා ගැනීමේ දී පොදුවේ පෙන්නුම් කළ පරිස්සම් සහගත

² බරපතල අපරාධ පිළිබඳ අධ්‍යයනය සිදු වූයේ 'The impact of serious crimes during the war on households today in Northern Uganda' ('යුද්ධය අතරතුර සිදු වූ බරපතල අපරාධ උතුරුදිග උගන්ඩාවේ කුටුම්භවලට වර්තමානයේ දී කරන බලපෑම')(May 2014) නමින් SLRC උගන්ඩා කණ්ඩායම විසින් කරන ලද පූර්ව SLRC අධ්‍යයනයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය.

³ කාන්තා ගෘහමූලික කුටුම්භ තෝරා ගන්නා ලද්දේ පශ්චාත් යුද වාතාවරණය තුළ දී වඩාත් ම අවදානමට ලක් විය හැකි කණ්ඩායමක් ලෙස දකිනු ලැබ එම කණ්ඩායම ඉලක්ක කර ගත් - රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන - සංවර්ධන මැදිහත් වීම් ගණනාවක් පැවති හෙයිනි.

⁴ මාර්ගෝපදේශක කණ්ඩායම හා ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් අතර ඇතුළත් වූයේ තම ක්ෂේත්‍රය තුළ විශේෂඥතාවක් දැරූ විද්වතුන්, ක්‍රියාකාරීන් හා සමාජ සේවකයන් ය.

බව නිසාත් ගම්මානය වෙත අප කළ වාරිකාවලට ගමේ කාන්තා සංවිධානයක්⁵ විසින් පහසුකම් සපයනු ලැබිණ. පුරාමහක තක්සේරු වාරිකාව අතරතුර දී යාපනයේ දේශපාලනික හා ආර්ථික වාතාවරණය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා 15ක් පවත්වන ලදී. ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් අතරට ඇතුළත් වූයේ කාන්තා ක්‍රියාකාරීන්ගේ කණ්ඩායම්වල නියෝජිතයන්, ලාභ නොලබන සංවිධාන, විද්වතුන්, රජයේ නිලධාරීන් හා ගමේ කාන්තාවන් ය.

ඊළඟ වාරිකා දෙකේ දී ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡා අටක් ද ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡා 26ක් ද සම්මුඛ සාකච්ඡා 15ක් ද පවත්වන ලද අතර බොහෝ විට එම පුද්ගලයන් සමග පසු විපරම් සම්මුඛ සාකච්ඡා ද පවත්වන ලදී. ගම තුළ දී හා පිටත දී පවත්වන ලද ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡා අටට විවිධ පුද්ගල කණ්ඩායම් සම්බන්ධ කර ගැනිණ: එනම්, නිවසේ සිට වැඩ කරන කාන්තාවන්, ගමෙන් පිටත රැකියා කරන කාන්තාවන්, තරුණියන්, ගමේ වැඩිහිටියන්, ගමේ ළමයින් යන පාසල්වල ගුරුවරුන්, යාපනයේ කාන්තා අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරීන් සහ අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල රජයේ නිලධාරීන් ය. සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක් කෙරුණු ප්‍රමුඛ පුද්ගලයන් අතරට ඇතුළත් වූයේ වර්තමාන පළාත් පාලන නිලධාරීන්- වෙට්ටිකාඩු ග්‍රාම නිලධාරීවරයා⁶, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ හිටපු ප්‍රධානියා, වර්තමාන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා, අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාන්තා සංවර්ධන නිලධාරියා හා පරිවාස නිලධාරියා, වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය අධීක්ෂණය කරන උපදේශකවරයා සහ ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරියා - සහ ගම තුළ සිටින බලය ආශ්‍රිත තනතුරු දරන වෙනත් පුද්ගලයන් ය.

ගම තුළ සිටින සහ ගමෙන් පිටත සිටින යන දෙපාර්ශ්වයෙන් ම අදහස් ලබා ගැනීම ඔවුන්ගේ පර්යාලෝක සොයා දැන ගැනීමටත් ප්‍රවණ්ඩත්වය පිළිබඳ අත්දැකීම් සහ දේශපාලන ආර්ථික සම්බන්ධතා සංසන්දනාත්මකව මැන බැලීමටත් අපට ඉඩ සලසා දුන්නේ ය. ගමේ ජීවත් වන ප්‍රදේශය මැනවින් දැන හඳුනන දෙමළ පුද්ගලයෙක් ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ සමාජය හා බලය සිතියම්ගත කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් නිරීක්ෂණය කළේ ය. ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡා හා සම්මුඛ සාකච්ඡා යන දෙකේ දී ම සටහන් තබන්නන් දෙදෙනෙකු හෝ තුන් දෙනෙකු සහභාගි වූ අතර ඒ හැම කෙනෙක් ම වාචික හා නිර්වාචික දත්ත සටහන් කර ගත්හ.

සහභාගික නිරීක්ෂණය මෙම අධ්‍යයනයේ දී යොදා ගැනුණු තවත් විධික්‍රමයක් විය. එය තමන් ජීවත් වන හා රැකියාව කරන සුවිශේෂ වාතාවරණයන් තුළදී ජනයා කරන ක්‍රියාවන් හා අන්තර් ක්‍රියාවන් නිරීක්ෂණය කිරීමට හා තේරුම් ගැනීමට මෙන් ම ප්‍රතිචාර දක්වන ආකාරය වටහා ගනිමින් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් පවසන වදන්වලට සවන් දීමට ද අපට අවස්ථාව සලසා දුන්නේ ය.

සෑම දවසක ම අවසානයේ පර්යේෂණ කණ්ඩායම රැස් වූයේ තමන් කළ විවිධ නිරීක්ෂණ නිරූපණය කිරීම හා සංසන්දනාත්මකව මැන බැලීම සඳහාත් විවිධ පර්යේෂකයන් තමන් ක්ෂේත්‍රයේ දී සවන් දුන් හා නිරීක්ෂණය කළ දෙය අර්ථ නිරූපණය කළ හා අවබෝධ කර ගත් විවිධ ආකාරයන් බෙදාහදා ගැනීම සඳහාත්ය. මෙම පුරාමහක සාකච්ඡා පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක සටහන් හා චින්තන සිතියම් තබා ගෙන අවසන් විශ්ලේෂණයේ දී යොදා ගන්නා ලදී.

දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සිදු වූයේ පර්යේෂණ ගැටලු අනුව ගත් විට ඒ ඒ පෞද්ගලික ජීවන පුවතීන්, සම්මුඛ සාකච්ඡාවෙන් හා ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් දැයි තේරුම් ගැනීමට උත්සාහ කරමින් සම්මුඛ සාකච්ඡා පිටපත් හා ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ සටහන් නැවත සලකා බලමින් සැලකිය යුතු කාල ප්‍රමාණයක් වැය කළ පර්යේෂකයන් කණ්ඩායමක් අතරෙහි ය. පර්යේෂකයෝ කාන්තාවන්ගේ එදිනෙදා ජීවිත හා කටයුතු තුළ ප්‍රවණ්ඩත්වය පවත්නා ආකාරය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා සහ ප්‍රවණ්ඩත්වය නිර්මාණය වන හා අත්දකින ආකාරය විශ්ලේෂණය කර ගැනීම සඳහා කාන්තාවන්ගේ ජීවන පුවත් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කළහ. මෙම

⁵ මෙම සංවිධානය වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ පිහිටි වැන්දඹු කාන්තාවන්ට සහාය වන කණ්ඩායමකි. එය ඔවුන්ට ණය සහ සිය දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අවකාශයක් සම්පාදනය කිරීමට උදව් කරයි. එය ගම තුළ කාන්තාවන් උදෙසා පවත්නා විශාලතම හා වඩාත් ම බලගතු සංවිධානවලින් එකකි.

⁶ ග්‍රාම නිලධාරී යනු පහළ ම පරිපාලන ඒකකය යි.

ජීවන පුවත් පිළිබඳව පෞද්ගලිකව හා සාමූහිකව කරන ලද පුළුල් විශ්ලේෂණය ප්‍රධාන විශ්ලේෂණාත්මක කරුණු තව දුරටත් තහවුරු කර ගැනීම සඳහාත් රැස් කර ගත් දත්ත පදනම් කර ගෙන ප්‍රධාන පර්යේෂණ ගැටලුවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහාත් පර්යේෂකයන්ට උදව් විය.

2.1 දත්තවල සීමාසහිතකම්

දත්තවල පවත්නා එක් ප්‍රධාන සීමාසහිතකමක් වන්නේ ගම තුළ පැවැත්වූ සමහර සම්මුඛ සාකච්ඡා පිළියෙල කර ගන්නා ලද්දේ ප්‍රාදේශීය කාන්තා සංවිධානය හරහා නිසා සහ ගම තුළ තරමක ආරක්ෂා වන ස්වභාවයක් පැවති නිසා සමහර ජනයා ගම හා එහි පරිචයන් විවේචනයට ලක් කිරීමක් ලෙස දැක ගැනෙන්නට ඉඩ තිබෙන කිසිවක් පැවසීමට පසුබට වීම යි. තවෙකක් නම් අධ්‍යයනය සිදු කිරීමේ දී කාලය හා සම්පත් සම්බන්ධයෙන් පැවති සීමාසහිතකම් නිසා කාන්තාවන් කායික ප්‍රවණිචත්වය – පොදුවේ ගත් කල දෙමළ හා ශ්‍රී ලාංකික සංස්කෘතිය තුළ තවමත් තහනම් විෂයකි – පිළිබඳව විවෘතව හා නිදහසේ කතා කිරීමට පොලඹවා ගැනීම අභියෝගාත්මක වීම යි. ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් අතර විශ්වාසය ගොඩ නැගීම පිණිස නැවත නැවතත් වාරිකා කිරීම මගින් අපට සමහර සීමාසහිතකම් ජය ගත හැකි වූ අතර කණ්ඩායම්ක වටාපිටාවෙන් පිටත දී අදහස්වල යම් වෙනසක් සිදු වන්නේ දැයි සොයා දැන ගැනීම සඳහා අපි ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවලට සහභාගි වූවන් අතරින් තෝරා ගත් පුද්ගලයන් සමඟ පසු විපරම් සාකච්ඡා ද පැවැත්වූයෙමු.

3 ගම්මානය

වෙට්ටිකාඩු යනු යාපනය අර්ධද්වීපය තුළ ආසන්න ම වෙරළට කි.මී. 4ක් පමණ එපිටින් පිහිටි ධීවර ගම්මානයකි. පිටස්තරයන් අතර එහි වැසියන් පිළිබඳව පවත්නා පොදු අදහසක් නම් ඔවුන් කලහකාරීන් බව යි, මැරයන් ද බව යි. ඇත්ත වශයෙන් ම සමහර වෙට්ටිකාඩු වැසියන් මෙය ආඩම්බරයෙන් භාර ගන්නා බවක් පෙනෙන්නේ පිටස්තරයන් 'අපිත් එක්ක පැටලෙන්න එන්නේ නැහැ'යි කෙනෙකු අප සමග පැවසූ බැවිනි.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය පිහිටා තිබෙන්නේ වෙරළට තරමක් දුරින් වුවත් පිරිමින්ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය ධීවර කර්මාන්තය යි. පාරම්පරිකව උරුම නිපුණතාවක් වන ධීවර කර්මාන්තය ඓතිහාසිකව ඔවුන්ගේ එක ම ජීවනෝපාය වී ඇත. ඉතිහාසඥයෙකුගේ භූමිකාවට පණ පොවමින් ගමේ වැඩිහිටියෙකු වන විජේ* තම මුතුන් මිත්තන් පැමිණියේ සිලන්තුර්* දූපතේ පිහිටි අම්මාන්කුඩි* ගම්මානයේ සිට බව කියා සිටීමෙන් ධීවර කර්මාන්තය සම්ප්‍රදාය බව පැහැදිලි වේ. දෙමළ ඊළම් විමුක්ති කොටි (එල්ටීඊඊ) සංවිධානය සහ ශ්‍රී ලංකා හමුදාව අතර දරුණු සටන් ඇති වූ තත්ත්වය තුළ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයෙන් අවතැන් වූ විට පවා මුහුදට සමීප ප්‍රදේශවල සරණ සෙවීමට ඔවුන් උත්සාහ කළේ අවස්ථාව ලද විටක ධීවර කර්මාන්තයෙහි නිරතව ජීවිතය පවත්වා ගෙන යා හැකි බැවිනි.

ධීවරයන්ට ආරක්ෂාව සලසන සාන්ත අන්තෝනි මුනිදුන්ගේ තරමක් විශාල පිළිරුවක් ගමේ කෙළවරක නැගී සිට බැල්ම හෙළා සිටින්නේ බොහෝ දුරට හින්දු භක්තික ජනගහනයක් දෙස ය. මෑතක දී කිතු දහම වැළඳ ගත් පවුල් හතරක් පහක්ද ගමේ සිටිති. ගම පුරා විසිරුණු හින්දු කෝවිල් ගණනාවෙන් කිහිපයක් ගමේ ප්‍රධාන කුල කණ්ඩායම වන සාම්ප්‍රදායිකව ධීවර කර්මාන්තයේ නිරත කරයි. කුලයට සම්බන්ධ දෙව්වරුන් උදෙසා සාමාන්‍යයෙන් කැප කෙරී ඇත. ඇත්ත වශයෙන් ම වෙට්ටිකාඩු ගමේ ජීවත් වන හැම කෙනෙකු ම පාහේ සැබවින් ම නම් අයත් වන්නේ කරයි. කුල කණ්ඩයේ පහත් ම කුලය ලෙස සැලකෙන මුක්කුචාර් උපකුලයට යි. කුල ධුරාවලිය තුළ පහත් තත්ත්වය ඇගවෙන හෙයින් මුක්කුචාර්වරයෙකු වීම බොහෝ දෙනෙකු කැමැත්තෙන් භාර ගන්නා තත්ත්වයක් නො වේ.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය තුළ කුල වෙනස්කම් පැහැදිලිව නොපෙනෙන නමුත් ගම්මුත් අතර පවත්නා පන්ති වෙනස්කම් පැහැදිලිව පෙනේ. මේවා පුද්ගලයන් ඉටු කරන කාර්ය භාරයන්ද ගම තුළ ඔවුන් භුක්ති විඳින බලය ද තීරණය කරයි. උදාහරණයක් ලෙස අපගේ ග්‍රාමීය ඉතිහාසඥ විජේ ගමේ ධීවරයන්ට ප්‍රතිලාභ, සම්පත් හා පුහුණුව ලබා දෙන ප්‍රධාන ආයතනය වන ධීවර සමිතියේ ලේකම්වරයා ලෙස කටයුතු කළේ ය. මෙම තනතුර ආණ්ඩුවෙන් ලැබෙන යම් සහනාධාරයකට සුදුසුකම් ලබන්නේ කවුරුන් දැයි තීරණය කිරීමේ බලය ද ඔහුට ලබා දුන්නේ ය. යුද්ධය අතරතුර ගම්මුත්ට (බොහෝ දුරට රජයෙන් ලද) සමාජ සහනාධාර වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා පහසුකම් සැපයීමේ දී තීරණාත්මක කාර්ය භාරයක් ඉටු කළ, අදටත් අඛණ්ඩව එම කාර්ය භාරය ඉටු කරන සනා සමූහ නිලධාරීන් (ග්‍රාමීය ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානයේ) ද විජේ තනතුරක් දැරුවේ ය.

මෑත කාලීන ම දත්ත නැති නමුත්⁷ බොහෝ රජයේ නිලධාරීන් පවසන්නේ වෙට්ටිකාඩු ගමේ ජනගහනයෙන් බහුතරයක් (2014 දී පුද්ගලයන් 3,990ක් ලෙස තක්සේරු කෙරිණ) දරිද්‍රතාවේ ජීවත් වන බව යි. ගමේ පවුල් 835න් 130කට නිවාස නොමැති හෙයින් තාවකාලික වාසස්ථානවල ජීවත් වන අතර පවුල්වලින් සියයට 70ක් එක ම නිවස තුළ වෙත ම පවුල් ලෙස දිවී ගෙවති. පවුල් 131කට විදුලිබලය ද 80කට ජල පහසුකම් ද 42කට පෞද්ගලික වැසිකිළි ද නොමැති අතර තම ඥාතීන් හා අසල්වැසියන් සමග ඒවා බෙදාහදා ගැනීමට ඔවුන්ට සිදු වී ඇත. ගම තුළ කාන්තා ගෘහ මූලික පවුල් 120ක් ජීවත් වන අතර ඉන් වැඩි දෙනෙකු ජීවිකාවක් සරි කර ගැනීම සඳහා නිරතව සිටින්නේ බිඩි එතීමෙනි ය. අඩු වයසින් විවාහ වීම වෙට්ටිකාඩු ගමේ නිතර සිදු වන දෙයක් නිසා සාමාන්‍ය

⁷ අප ගම්මානය වෙත වාරිකා කරන විට ග්‍රාම නිලධාරීවරයා 2015 වසර උදෙසා ග්‍රාමීය සංගණනයක් පවත්වමින් සිටියේ ය. වඩාත් ම මෑත කාලීන දත්ත 2014 වසරට අදාළ ඒවා වූ අතර ග්‍රාම නිලධාරීවරයාගෙන් සහ අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙන් ලබා ගන්නා ලදී.

ප්‍රමාණයට වඩා විශාල පවුල් සිටීමට හේතුවක් විය හැකි ය. දෛනික අවශ්‍යතා සපයා ගත නොහැකි බැවින් ආහාර වේල් මග හැරීමට පවුල් යොමු වී සිටින බව අපට පවසන ලද අතර බොහෝ දෙනෙකු කියා සිටියේ තමන් ගමේ කඩවලින් ණයට ආහාර පාන මිල දී ගන්නා නමුත් ආපසු ගෙවන්නේ කලාතුරකින් බව ය.⁸

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය වඩාත් උසස් කුලවලට අයත් ගම්මානවලින් වට වී තිබෙන අතර ප්‍රධාන පාසල් පිහිටියේ එම ගම්වල ය. වෙට්ටිකාඩු ගමේ ළමයින් පාසලෙන් ඇත් කිරීමට යුද්ධය ප්‍රධාන සාධකයක් වුවත් ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික යන දෙයාකාරයේ ම අධ්‍යාපනය සඳහා ගමෙන් පිටතට යාමට සිදු වීම නිසා ඇති විය හැකි අවදානම් හේතුවෙන් යුද්ධය අවසන් වී වසර හතකට පසුවත් ප්‍රාදේශීය පාසල් පරිපාලකයන් තහවුරු කළේ පාසල් හැර යාමට වඩාත් ම ඉඩ තිබෙන අය අතර වෙට්ටිකාඩු ගමේ ළමයින් සිටින බව යි. පාසල් නිවාඩු කාලවල දී ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලීම සඳහා තම පියවරුන් සමග එක් වන පිරිමි ළමයින් විශේෂයෙන් ම 'මුදල්වල රහ වැටුණු විට' ආපසු පාසල් ඒමට ළදිකමක් නොදක්වන බවත් ඒ අතර ගැහැණු ළමයින් බිඩි එකීම සඳහා තම මව්වරුන් සමග එක් වීමට පාසල හැර යන බවත් එක් පරිපාලකයෙක් පැවසුවේ ය. ගැමියන්ගේ මෙම ආකල්පකුල වෙනස්කම් හා මතිමතාන්තර සහ ඒවා නිසා පහළ වන අවිචාරක හැඟීම් අනුව ද සලකා බැලිය යුතු වේ.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය යුද්ධයෙන් දැඩි ලෙස පීඩාවට හා මිලිටරීකරණයට පත් වූ අතර අවසානයේ 1996 දී ශ්‍රී ලංකා හමුදාව යටතට පත් වන තෙක් ම ගමේ පාලනය පාර්ශ්වයන් අතර අතින් අතට මාරු විය. යුද්ධය කායික හා ආර්ථික යන දෙයාකාරයේ ම අනාරක්ෂිතතාවන් ඇති කරමින් ජනයාගේ එහා මෙහා යාමට (සංචලනයට), සුරක්ෂිතතාවට හා ජීවනෝපායන්ට දුර දිග යන බලපෑම් ඇති කර තිබිණ. යුද්ධය අතරතුර දී ධීවර කර්මාන්තයට පැනවුණු සීමා ද ධීවරයන්ට දරුණු ලෙස බලපෑවේ ය. බොහෝ ධීවරයන් ඝාතනයට ද සමහරුන් අතුරුදන් වීමට ද ලක් වූ හෙයින් මව්වරු ද සෞභාග්‍යයේ ද බිරින්දෑවරු ද ස්ථිර ආදායම් මාර්ගයක් නැති තත්ත්වයට පත් වූහ.

⁸ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කඩ හිමියෙකු සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡාව සහ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් කිහිප දෙනෙකු සමග පැවැත්වූ සම්මුඛ සාකච්ඡා.

4 අනාරක්ෂිත 'ඇතුළත' හා 'පිටත': කාන්තාවන්ගේ ජීවනෝපාය විකල්ප

4.1 කාන්තාවන්ගේ ධීවර කර්මාන්තයෙන් ඇත්කිරීම

ධීවර ගම්මානයක් වුවත් වෙට්ටිකාඩු ගමේ කාන්තාවෝ අතීතයේ සිට ම ධීවර කර්මාන්තයෙන් ඇත් කෙරුණෝ වෙති. වර්තමානයේ එක් වයස් කාණ්ඩයක හැර අන් සියලු කාන්තාවෝ ධීවර ක්‍රියාකාරකම්වලින් මුළුමනින් ම නිදහස්කර සිටින අතර උතුරු පළාතේ ද රටේ අන් තැන්වල ද බොහෝ ධීවර ප්‍රජාවන්හි මෙන් මෙහි ද දැල්වලින් මසුන් වෙන් කිරීම, දැල් අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ කරවල වේළීම වැනි කටයුතුවලට පවා සම්බන්ධ කර නො ගැනෙති (Brown, 2012; Ruwanpura, 2006; Lokuge(නිකුත් වීමට නියමිත ය); Dissanayaka and Wijeyaratne, 2010). මෙසේ ඇත් කිරීමට එක් ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස දැක්වෙන්නේ ගමේ සිට වෙරළට ඇති දුර යි; යුද්ධය ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු නැගෙනහිර කාන්තාවන්ගේ සංචලනය සීමා කළ නමුත් මීට සමාන නැඹුරුවක් දකුණු ඉන්දියාවේ මුක්කුචාර් ප්‍රජාවක් තුළ ද පැතිර පවත්නා බව කල්පනා රාමි (Kalpana Ram, 1992) සඳහන් කරයි; එහි දී ඉතා කුඩා වයසක සිට ම කාන්තාවන් මුහුදෙන් හා වෙරළෙන් ඇත් කර තැබෙන අතර මාළු වෙළඳාම සඳහා වැඩිහිටි (සහ සාමාන්‍යයෙන් විවාහක) කාන්තාවන්ට පමණක් වෙරළට යාමට ඉඩ දෙන නමුත් එය ඔවුන් සමාජයෙන් තොරවීමට තුඩු දිය හැකි ය.

ධීවර කර්මාන්තය සමාජීය වශයෙන් හා සංස්කෘතික වශයෙන් ගත් කල පිරිමින්ගේ අවකාශයක් ලෙස නිර්මාණය වී තිබෙන බව පැහැදිලි ය. ධීවර සමිතියේ ප්‍රධානියා වන නාදන්* මෙසේ කියා සිටියේ ය: 'දෙමළ සංස්කෘතියේ දී කාන්තාවන් ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙන්නේ නැහැ. වැල්ලට ගිහින් දැල්වලින් මාළු වෙන් කරන එක කාන්තාවන්ට සුදුසු කටයුත්තක් විදියට අපේ ප්‍රජාවේ අය පිළිගන්නේ නැහැ. [කාන්තාවන් සම්බන්ධයෙන් ගත්තා ම] ඒක ගෞරවනීය කටයුත්තක් විදියට සැලකෙන්නේ නැහැ.' ගමේ සීමා තුළ පවා අදාළ ස්ථානවල හිඳ දැල් අලුත්වැඩියා කරන්නේ පිරිමින් බව අපි දුටුවෙමු. අප තව ඉදිරියේ දී සාකච්ඡා කරන පරිදි ධීවර කර්මාන්තය රැකියාවක් ලෙස ගත් කල කාන්තාවන්ට සුළු අවකාශයක් පමණක් ලැබෙන අතර සාමාන්‍යයෙන් පිරිමින්ගේ වණ්ඩ භාවයට, ආධිපත්‍යයට හා තරගකාරිත්වයට වෙන් වූවකි; මුහුද, වැල්ල හා බෝට්ටුව පිරිමි දේපළ හා හිමිකම් වේ.

කෙසේ වුව ද, සියලු පිරිමින්ට මුහුද වෙත සමාන ප්‍රවේශයක් ද නැත. ධීවර සමිතිය වැනි ප්‍රධාන ආයතනවල ආධිපත්‍යය දරන බලවත් හා දේශපාලන සම්බන්ධතා සහිත පිරිමි සම්පත් (ප්‍රාග්ධනය, ආම්පන්න සහ නිල සහාය හෝ පුහුණුව ගලා යාම) පාලනය කරති. ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් වන්නේ ඉහළ පැලැන්තියට අයත් බෝට්ටු හිමිකාර පිරිමින් වන බලවත් සමාජිකයන්; වඩාත් දුප්පත් ධීවරයන්ට බෝට්ටු හා ආම්පන්න බදු දී ලාභ ගසා කන්නේත් බොහෝ අවස්ථාවල දී අස්වැන්න පාලනය කරන්නේ හා ඩැහැ ගන්නේත් ඔවුන් ය.

කොටුව 1: එරවිපුරම්* වෙරළ තීරය සහ මාළු වෙළඳ පොළ: පුරුෂාධිපත්‍ය අඩවියක්

මාළු වෙළඳාම තුළ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවයේ ක්‍රියාකාරීත්වය දැක බලා ගැනීම සඳහා අපි ගම තුළ මාළු විකුණන හුදෙකලා කාන්තාවක වන ලක්ෂ්මී* පසුපස වැටී වැල්ලටත් වෙන්දේසි පළටත් ගියෙමු. දැන් හතළිස් ගණන්වල පසු වන ලක්ෂ්මීට මාළු වෙළඳාමට පිවිසෙන්නට සිදු වූයේ පළමුව තම රෝගී සැමියාට සහාය වීමටත් අවසානයේ ඔහු වෙනුවටත් ය; කෙසේ ද යත්, ඇය තම සැමියා නියෝජනය කරන්නියක ලෙස පිරිමින්ට පමණක් වෙන් වූ අවකාශයකට පිවිසුණා ය. ඇය එසේ කල කල්හි ඇයගේ දියණිය ගෘහස්ථ වගකීම්වලට උර දෙමින්, කාන්තා ශ්‍රමයේ සමාජීය කාර්ය භාරය පෙන්වා දෙමින් පවුල තුළ ඇයගේ තැන ගත්තා ය.

එරවිපුරම් වෙරළ තීරය ප්‍රාදේශීය මත්ස්‍ය වෙළඳ පොළ පිහිටි අඩවිය යි; මුහුදෙන් රැගෙන එන නැවුම් මත්ස්‍ය අස්වැන්න වෙන්දේසියේ දමා වෙළඳුන්ට විකුණනු ලැබේ. එරවිපුරම් වෙරළ තීරයේ වෙළඳුන් ප්‍රධාන වශයෙන් වෙට්ටිකාඩු ගම්වැසියන් වුවත් හෝටල්කරුවන් හා මසුන් බෙදා හරින්නන් ඇතුළු වෙනත් ක්‍රියාකාරකයෝ ද වෙළඳ පොළේ සිටිති. අප එරවිපුරම් බලා ගිය උදෑසන අස්වැන්න පැයක් පමණ පමා වූ හෙයින් ධීවරයන් මුහුදේ සිට ආපසු එන තෙක් කුරියන්ලා (ලංසු තබන්නෝ) පොරොත්තු වෙමින් සිටියහ; වෙළෙන්දෝ තමන්ගේ තැන් අල්ලා ගැනීමට රොක් වෙමින් ද ලංසු තැබීම ආරම්භ වන තෙක් පොරොත්තු වෙමින් ද සිටියහ.

ලක්ෂ්මී හැරුණු විට කාන්තාවකට සිටියේ ප්‍රියා* පමණකි. වැන්දඹුවක වන ඇය අපට පැවසුවේ තමන් වෙට්ටිකාඩු ගමේ පදිංචිකාරියක වුවත් මාළු වෙළඳාමේ නියැලෙනවාට තම ලේලිය විරුද්ධ වූ නිසා නිවස හැර යාමට සිදු වූ බව යි. දැන් පනස් ගණන්වල පසු වන ප්‍රියා සිය මස්සිනා සමග අසල්වැසි ගමක ජීවත් වෙයි. ඇය අයිස් දමා මසුන් ගබඩා කර තැබෙන රිජ්ගෝම් පෙට්ටියක් යොදා ගෙන සිය තැන ආරක්ෂා කර ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා ආකාරය අපි දුටුවෙමු. පසුව ඇය අප සමග පැවසුවේ රිජ්ගෝම් පෙට්ටිය යොදා ගෙන තැන අල්ලා ගත්තේ නැත් නම් අනෙක් වෙළඳුන් තමන්ගේ තැන අල්ලා ගන්නා බවත් ඔවුන් එළවා දැමීමට නොහැකි වන බවත් ය. එම නිසා ප්‍රියා සිය ස්ථානය සුරකීමක කර ගැනීම සඳහා සෑම දිනක ම තරමක් වේලාසනින් වැල්ලට පැමිණේ.

පිරිමින් අසල ඇති ලංසු හළ ලෙස යොදා ගැනෙන ගොඩනැගිල්ලට කඩිමුඩියේ යනු අපි ඉක්මනින් ම දුටුවෙමු. ලක්ෂ්මී ද ගොඩනැගිල්ල තුළට යන අතර අප දැක ලංසු තැබීම සිදු වන සැටි බලා ගන්නට අපට ද ආරාධනා කළා ය. ශාලාවේ කොත් හතරේ පිහිටි නිල් පැහැ පිඟන් ගඩොල් අල්ලා තිබූ සිමෙන්ති වේදිකා මත නැවුම් අස්වැන්න තැන්පත් කර තිබිණ. සිය රළු හඬින් ලංසු තබමින් සහ ඒ ඒ වේදිකාව වටා රොක්ව සිටි වෙළඳුන් ඉදිරිපත් කරන ලංසුවලට ප්‍රතිචාර දක්වමින් සෑම වේදිකාවක් මත ම කුරියන්ලා නැගී සිටියහ. බොහෝ විට රළු ඉඟි පාමින්, සැඩ පරුෂ වදන් පවසමින්, ලංසුව අහිමි වූ විට අපේක්ෂා භංගත්වයට පත්ව රවා බලමින් පිරිමින් නගන හඬ සෑම කොතකින් ම අපට අසන්නට ලැබිණ. මිලක් තීන්දු වන තෙක් හැම දිභාවකට ම අත් විසි විය, ඇඟිලි සංඛ්‍යා සංඥා කරන හැඩ ගත්තේ ය, ජනයා ලංසු තැබීම සඳහා කොතෙන් කොතට මාරු වූහ. විවිධ වර්ගවල, හැඩවල, ප්‍රමාණවල හා වර්ණවල තවත් මත්ස්‍යයෝ රැගෙන එන ලදහ; අලුත් අස්වැන්නක් ගොඩ බාන හැම විටක ම ලංසු තබන්නෝ ඒ දෙසට වේගයෙන් දිව ගියෝ ය.

ලක්ෂ්මී සහ ප්‍රියා නමැති අපගේ ධීවරයෝ දෙදෙන ලංසු තැබීම සඳහා හඬ නැගුවේ කලාතුරකිනි. ඒ වෙනුවට බොහෝ විට ඔවුන් වටේ ඇවිද යමින් තමන්ගේ උනන්දුව තම අත් ඔසවා දැනුම් දෙනු පෙනිණ. කෙසේ වුව ද, ලක්ෂ්මීට මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩි පළපුරුද්දක් තිබෙන බව පෙනිණ; ඇය ලංසු තබන කොතෙන් කොතට පිරිමින් පිරා ඇවිද ගියේ සුර්ණ ජවයෙනි. පැය භාගයක් තුළ රුපියල් 1,500ක් වටිනා කොගයක් මිලට ගත් ඇය ශාලාවෙන් පිට වූවා ය. ප්‍රියා අප සමග පැවසුවේ තමන් මාදු හඬින් කතා කරන නිසා පිරිමින් නගන මහ හඬ මැද ලංසු ශාලාව තුළ තමන්ගේ හඬ කිසි විටෙක නැසෙන බැවින් තමන් ලංසුව ගැන උනන්දු බව අත ඔසවා පෙන්නුම් කළ විට කුරියන් ඊට ප්‍රතිචාර දක්වන බව යි. ලක්ෂ්මී පසුව අප සමග පැවසුවේ ගමේ අය සමග පවත්නා ඥාති සම්බන්ධකම්වලට පින් සිදු වන්නට ('කුරියන්ලා ඔක්කොම අපේ ගමේ අය, එක්කොනට එක්කොනා අඳුනනවා') තමන්ට වෙළඳ පොළේ සිටින අන් අයගෙන් ද උදව් ලැබෙන බව යි.

සමහර විට අනෙක් ලංසු තබන්නෝ තමන්ගේ ලංසුව ඇයට පිරිනමති: 'අක්කේ ලංසුව ඔයා ගන්න.' තමන් මාළු වෙළඳාමට පිවිසියේ 'දාසය අවුරුද්දකට කලින් මගේ මනුස්සයත් එක්ක, එහෙම වෙලක් ඒක අභියෝගයක් වුණා, දැන් මම ඒකට පුරුදු වෙලා' බව ද ඇය පැවසුවා ය.

වෙරළ තීරයේ පුරුෂාධිපත්‍යයට ලැබී තිබෙන අවසරය පළමුව ප්‍රියා ද අවසානයේ අප ද ලක් වූ ලිංගික අඩන්තේට්ටම්වලින් අමු අමුවේ ප්‍රදර්ශනය විය. පිරිමියෙක් ප්‍රියා හැඳ සිටි නිල් මල් වැටුණු දිග ඇඳුමේ කරෙන් අදිමින් ඇය ස්පර්ශ කරන්නට පටන් ගත්තේ ය. ඔහු සෙල්ලක්කාර සිනාවක් පාමින් ඇයගේ පසුපස ස්පර්ශ කරමින් උරහිස්වලින් හා අත්වලින් ඇද්දේ ය. අනෙක් පිරිමින් ද එක්වී සිය කෙසඟ සිරුර ඇදී හා තල්ලු කර දැමූ ආකාරය නිසා ප්‍රියා පැහැදිලිව ම අපහසුතාවට පත් වූ අතර ඇය ඔවුන්ගෙන් ගැලවෙන්නට උත්සාහ කළා ය.

මෙය දැකීමෙන් කැලඹී මැදිහත් වීමට තීරණය කළ අප ප්‍රියා වෙත ළඟා වෙමින් අපට ඇය සමග කතා කළ හැකි දැයි විමසූ විට ඇය ඊට එකඟ වූවා ය. එහෙත් ඇය අප සමීපයට එද්දී ඇය පසුපසින් පැමිණි පිරිමි තම සරම් කැහැපට ගසා ඉනේ රුවා දැන් පොරවා ගෙන ඇය පසුපසින් අඩකවයකට සමානව සිට ගත්හ. ප්‍රියා සමග තනිව ම කතා කරන්නට කැමති යැයි අප පිරිමින්ට පැවසූ විට ඔවුන් තරමක් එපිටට වූ නමුත් ඉක්මනින් ම එකිනෙකා පසුපස එකිනෙකා ආපසු පැමිණ අප සමීපයෙන් එහි මෙහි වෙමින් රහසේ අපගේ කතාබහට සවන් දෙන්නට හා දිගින් දිගට ම ප්‍රියාට අඩන්තේට්ටම් කරන්නට වූහ. අප ඇය සමග කතා කරමින් සිටිය දී පවා ඔවුන්ගෙන් සමහරෙකු පැමිණ ඇය අත තිබූ වර්ණ ගැන්වූ තල් මල්ලට හොරෙන් එබී බලා එහි තිබූ බුලත් කොළ හා තේ සොරකම් කිරීමට උත්සාහ කළහ. එක් පිරිමියෙක් පසුපසින් විත් නැවත තද කර ගැට ගැසීමට මෙන් සරම් ගැටය ලිහූ නමුත් ආපසු ගැට ගසා ගන්නට පෙර ලිස්සා යාමට හැර අපට සිය සිරුර අනාවරණය වීමට හැරියේ ය.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ මුක්කුවාර්වරු වනාහි ලිංගික ශ්‍රම විභජනය සහ නිෂ්පාදන මාධ්‍යවල නිපුණතා හා පාලනය අවකාශය සමාජීය වශයෙන් බෙදී ගොස් තිබෙන ආකාරය සමග සම්බන්ධ ය යන තර්කයට උදාහරණයකි (Ram, 1992). ධීවර කර්මාන්තය පිරිමින්ගේ රැකියාවක් වන තරමට වෙරළ තීරය හා මාළු වෙළඳ පොළ පිරිමින්ගේ අවකාශ වන අතර ඊට පිවිසෙන කාන්තාවෝ තමන් විහිත් අවදානමට පාත්‍ර වන්නෝ වෙති. එහෙත් පසුව එන කොටසේ දී අප තර්ක කරන පරිදි වෙරළ තීරය පිරිමින්ගේ අවකාශයක් වී තිබීම හෝ ස්ත්‍රී ශරීරය පිරිමින්ගේ පරමාධිකාරයේ භුක්තියක් වී තිබීම හෝ ස්ත්‍රී ශ්‍රමය යනු වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයට හෝ සුවිශේෂ කුලයකට සීමා වූ සංසිද්ධියක් නො වේ. වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන්ගෙන් අතිමහත් බහුතරයක් තම නිවෙස්වල හෝ ගමේ සීමා තුළ අන් තැනක බිටි එතීමේ නිරතව සිටින අතර කාන්තාවෝ කිහිප දෙනෙක් රැකියා සඳහා ගමෙන් දුර ඇතට යති. බොහෝ දුරට රාජ්‍ය අංශයේ පහළ ශ්‍රේණිවල රැකියා කරන අතළොස්සක් දෙනා හැරුණු විට අනෙක් අය යාපනය නගරයේ නොවිධිමත් හා ස්වයං රැකියා අංශයේ නිරතව සිටිති. ඔවුන්ගේ රැකියා අස්ථිර ද වැටුප් හෝ ලාභ පහළ මට්ටමක පවතිනවා ද පමණක් නො ව ඔවුහු නිරන්තරයෙන් ප්‍රවණ්ඩත්වයේ අවදානමට ද නිරාවරණය වී සිටිති.

යාපනය නගරයේ දී අපට හමු වූ කාන්තා කම්කරුවන් කණ්ඩායමක්⁹ පැවසුවේ කාන්තාවන් සඳහා රැකියා සීමිත බව යි. රෙදි කඩ හා ආච්ඡාදන වැනි තැන්වල රැකියා තිබෙන නමුත් අප්‍රසිද්ධියේ කාන්තාවෝ විවිධාකාර සූරා කැමිවලටත් අඩන්තේට්ටම්වලටත් ලක් කෙරෙති. රැකියාවේ නියමයන්

⁹ මෙම කාන්තාවන් පිරිස යාපනය නගරය තුළ විවිධ වෘත්තීන්හි නියැලෙති. ප්‍රදේශය තුළ කාන්තාවන්ගේ ජීවනෝපායන් ආශ්‍රිත පොදු ගැටලු අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා අපි මෙම කාන්තාවන් පිරිස සමග ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවක් පැවැත්වූයෙමු. මෙම කාන්තාවන් අතරට රටකපු වෙළෙඳියක්, යාපනය නගරයේ කඩයක සේවය කරන තැනැත්තියක්, ගුරුවරියක්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට සම්බන්ධ කාන්තාවෝ කිහිප දෙනෙක් සහ කාන්තා අයිතිවාසිකම් කණ්ඩායමකට අයත් තවත් කිහිප දෙනෙක් ඇතුළත් වූහ.

හා කොන්දේසි දරුණු ය: කිසි ම නිසි විවේකයක් හෝ වැසිකිළි ඇතුළු පහසුකමක් නැත; කොන්ත්‍රාත්තු, නිවාඩු හා ව්‍යවස්ථාපිත සුභසාධන ප්‍රතිලාභ නැත; අඩු වැටුප් බොහෝ විට සම්පූර්ණයෙන් හෝ කලට වේලාවට ගෙවන්නේ නැත. තමන්ට ගෙවන්නේ පිරිමින්නට වඩා බොහෝ අඩුවෙන් බව ද කාන්තා කම්කරුවෝ පැවසූහ: පිරිමින්නට දිනකට රු. 1,500ක් පමණ ලැබෙන නමුත් එම පැය ගණන ම වැඩ කර එම කාර්යයන් ම ඉටු කරන කාන්තාවන්ට ගෙවන්නේ දිනකට රු. 600ක් තරම් සුළු මුදලකි. කාන්තා අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරියෙකු කියා සිටියේ සිල්ලර අංශයේ පමණක් නො ව රෝහල් හා පාසල් තුළ පවා එවැනි වැටුප් පරතරයන් තිබෙන බව යි. රැකියා ලැබීමේදී කුලය ද අලිඛිත සාධකයක් වන බව කාන්තාවෝ වාර්තා කළහ. සූරා කෑමට වැඩි ඉඩක් ලැබෙන නිසා සමහර රෙදි කඩවල් වඩාත් පහත් කුලවල වඩාත් දුප්පත් කාන්තාවන් කුලියට ගන්නා බව ඔවුහු කියා සිටියහ.

නල්ලූර් කෝවිල් භූමියේ රටකපු විකුණන්නියක අප සමග පැවසුවේ කෝවිල් උත්සව කාලයේ දී තමන් තම වෙළඳ කුටියට වී රාත්‍රිය ගත කරන විට ලිංගික අභිමතාර්ථ ඇතිව බොහෝ පිරිමින් තමන්ට කිට්ටු වන බව යි: 'සමහර පිරිමි කියනවා මගේ සැමියා මැරුණත් මම තාම තරුණ පාට යි කියලා. මට කිසි ම [ලිංගික] හැඟීමක් නැද්ද කියලා ඒ ගොල්ලෝ අහනවා. "ඇයි ඔයා ආපහු දිග යන්නේ නැත්තේ? මම කැමති යි ඔයන් එක්ක දිග යන්න".' ඇය තවත් කතා කළා ය: 'මට පොලිස් නිලධාරීන්ගෙන් ගොඩක් කරදර යි. ඒ ගොල්ලෝ රැට ඇවිල්ලා කඩේ දොරට තට්ටු කරනවා. රැට කඩේ නතර වෙන්න එපා කියලා හුඟ දෙනෙක් මට කීව්වා. 'අපගේ සම්මුඛ සාකච්ඡාවල දී බොහෝ කාන්තාවන් සහ පාසල් යන ගැහැණු ළමයින් අප සමග කියා සිටියේ බස් රථවල ගමන් කරන විට හෝ විදිවල ඇවිද හෝ බයිසිකලයෙන් යන විට පවා තමන් ලිංගික අඩන්තේට්ටම්වලට මුහුණ දෙන බව යි. යතුරුපැදිවලින් ඔවුන් පසු කර යන පිරිමින් බොහෝ විට ඔවුන් ඇල්ලීමට උත්සාහ කරන නිසා ගමන් බිමන් අනාරක්ෂිත තත්ත්වයට පත් වේ. සේවා ස්ථානය තුළ ලිංගික අඩන්තේට්ටම් හා ප්‍රචණ්ඩත්වය පුළුල්ව පැතිරී ඇත. සේවක සගයන් හෝ ප්‍රධානීන් 'මේ කාන්තාවන්ගේ උකුළ, පසුපස හා ළමැද ස්පර්ශ කරනවා; ඒත් (එයාලා) තමන්ගේ රැකියාවල් නැති වේවි කියලා බයේ පැමිණිලි කරන්නේ නැහැ,' ක්‍රියාකාරීන්යක් පැවසුවා ය. ඇය උදාහරණයක් දක්වමින් කියා සිටියේ යාපනයේ පිහිටි ආබාධිත පුද්ගලයන් සඳහා වූ පාසලක විදුහල්පතිවරයෙකු තමන්ගේ නිරුවත් සිරුර වික්‍රමයට ගත කොට එම විධියේ පට පාසලේ රැකියාව කරන කාන්තාවන්ට පෙන්වූ බව සහ ඊට අදාළ නඩුව දැන් උසාවියේ විභාග වෙමින් පවතින බව යි.

මෙම කතන්දර ඉස්මතු කර දක්වන්නේ පුරුෂාධිපත්‍යය තුළ ගිලුණු ලිංගික දේශපාලන ආර්ථිකයක් සහ කාන්තාවන්ට එරෙහි ඵ්දනෙදා ප්‍රචණ්ඩත්වය නිර්මාණය කිරීම සඳහා ආවරණයක් ලෙස කුල, පන්ති හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය පීඩනය යොදා ගන්නා ආකාරය යි. ග්‍රාමීය මාළු වෙළඳාමේ දී වේවා නාගරික නොවිධිමත් අංශයේ දී වේවා වෙළඳාම හා වෙළඳ පොළ වනාහි 'හෙජමොනික පුරුෂත්වය' (Connell, 2005)ද 'පිරිමිකමේ ක්‍රියා' (Schrock and Schwalbe, 2009)ද ක්‍රියාවට නංවමින් පුරුෂාධිපත්‍යය සහ පුරුෂයන්ගේ ලිංගික, ආර්ථික හා අවකාශීය පාලනය නැවත නැවතත් ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකි අඩවි වන අතර කාන්තාවන්ට (නිවසෙන් හෝ ගමෙන්) 'පිටත' අවදානම් සහගත තත්ත්වයට පත් වේ. 'වඩාත් සුරක්ෂිත ජීවනෝපාය ස්වරූපයක්' ලෙස සලකා 'ඇතුළත' හෙවත් නිවසේ හෝ ගමේ සීමා තුළ සිට බිඩි එතීමට යටත් වන මානසිකත්වය නිර්මාණය වන්නේ මේ නිසා ම ය (ගිනාංජලී*, බිඩි කර්මාන්තය තුළ අධිකෂකවරියකි). දැන් අප යොමු වන්නේ 'අභ්‍යන්තර' යථාර්ථයන් දෙසට ය.

5 බීඩ් නිෂ්පාදනය සහ ප්‍රවණ්ඩ ඒකරාශි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩ් කර්මාන්තය බොහෝ දුරට ගෘහස්ථ පදනමින් කෙරෙන්නකි; කාන්තාවෝ තමන්ගේ දෛනික කුටුම්භ ක්‍රියාකාරකම් හා රැක බලා ගැනීමේ කාර්යයන් ඉටු කරන ගමන් නිවසේ දී බීඩ් එකීමෙහි නිරත වෙති. ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන්නේ සුළු ඉඩකඩක් බැවින්, ප්‍රාග්ධනයක් කිසි සේත් ම පාහේ වැය කිරීමට සිදු නොවන බැවින් සහ සංසන්දනාත්මකව පහසුවෙන් අත්පත් කර ගත හැකි නිපුණතාවක් බැවින් ඊට පිවිසීම සඳහා පවත්නා බාධක ඉතා අල්ප ය. විශේෂයෙන් ම රැකියා නොකරන සාමාජිකයන් සිටින කුටුම්භවල දී ඉන් ලැබෙන වේතනය කුටුම්භයේ ආදායම පෝෂණය කරන තීරණාත්මක මුදලකි. එම නිසා බීඩ් එකීම වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය බවට පත්ව තිබෙන අතර කාන්තා ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියේ ලේකම්වරිය පවසන්නේ මේ වන විට ගමේ කාන්තාවන්ගෙන් සියයට 90ක් පමණ බීඩ් එකීමෙහි නිරතව සිටින බව යි.

5.1 බීඩ් කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලංකාවේ බීඩ් කර්මාන්තය ප්‍රමාණවත් පර්යේෂණයකට ලක්ව නැති ක්ෂේත්‍රයකි. රට තුළ දුම්කොළ පාවිච්චි කරන්නන්ගෙන් බහුතරය වන කම්කරු පාන්තිකයන් හා දුප්පතුන් අතර බීඩ් භාවිතය වේගයෙන් ඉහළයාම නිසාඅලෙවි පරිමාව විස්මිත ලෙස වර්ධනය වීම¹⁰ සහ ලංකා දුම්කොළ සමාගම වැනි මහා දුම්කොළ සමාගම්වලට ඉන් එල්ල වන අහියෝග පිළිබඳව සංඛ්‍යා ලේඛන පවතින නමුත් එම කර්මාන්තය වේගයෙන් වර්ධනය වන්නේ කිනම් තත්ත්වයන් යටතේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් විශේෂයෙන් ම කම්කරුවන්ගේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ලියැවුණු කිසි සාහිත්‍යයක් නො පවතී. සිගරට්ටුවලට වඩා ලාභදායක විකල්පයක් ලෙස දුප්පතුන් අතර වෙළඳ පොළ පංගුව වැඩි වීමෙන් බීඩ් කර්මාන්තය පුළුල් වී ඇති නමුත් කර්මාන්තය රඳා පවතින්නේ ලාභ පරිමා වැඩි වීම මත ය. කෙසේ වුව ද, අප ඉදිරියේ දී දකින පරිදි බීඩ් වටිනාකම් දාමය ද අධිලාභ ජනනය කරන අතර එය සුරා කෑම මගින් ඒකරාශි කර ගැනීමට හැකියාව ලබා දෙයි.

5.2 වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයට අමුද්‍රව්‍ය රැගෙන ඒමේ සිට බීඩියක් නිමැවීම දක්වා ක්‍රියාවලිය

යාපනයේ නල්ලූර්හි පිහිටි භාරතී* සමාගම ගෘහස්ථ බීඩ් කර්මාන්තය තුළ සිටින විශාලතම ක්‍රියාකාරකයන්ගෙන් කෙනෙකි. කොළඹ මූලස්ථානය කොට ගෙන පිහිටි මෙම සමාගම බීඩ් එකීම සඳහා අවශ්‍ය කරන තීරණාත්මක අමුද්‍රව්‍ය දෙකක් වන නෙඬු කොළ¹¹ සහ දුම්කොළ ඉන්දියාවේ ඔරිස්සාවෙන් ආනයනය කොට යාපනයේ පිහිටි ප්‍රධාන සමාගම වෙත ප්‍රවාහනය කරයි. ඉන්දියානු දුම්කොළ වලට සුවිශේෂ රසයක් ගෙන දීම සඳහා ඒවා උතුරු පළාතේ වගා කෙරෙන දේශීය දුම්කොළ සමග මිශ්‍ර කරනු ලැබේ.

ඉන් අනතුරුව නෙඬු කොළ සමග මිශ්‍ර කළ දුම්කොළ සහ බීඩියක් එකීම සඳහා අවශ්‍ය කරන නූල් ග්‍රාමීය බීඩ් 'සමාගමක්' පවත්වා ගෙන යන අතරමැදියෙකු වෙත ප්‍රවාහනය කරනු ලැබේ. මෙම සමාගම නිවසේ සිට ක්‍රියාත්මක කෙරෙන, අතරමැදියා විසින් පත් කරනු ලබන ගමේ කෙනෙකු විසින් අධීක්ෂණය කෙරෙන කුඩා හා නොවිධිමත් සමාගමකි. එය අමුද්‍රව්‍ය ගබඩා කර ගෙන තව දුරටත් බෙදා හැරීම සඳහාත් අධීක්ෂකවරයා ලවා ඔතන ලද බීඩ් එකතු කර අදාළ ගෙවීම් කිරීම සඳහාත් ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරයි.

¹⁰ 2007 සහ 2014 අතරතුර දී බීඩ් අලෙවිය 200%කින් පමණ වර්ධනය වී ඇති බව පෙනේ (Sri Lanka Customs 2015, බලන්න Dambawinna, 2014 තුළ උපුටා දක්වා ඇත).
¹¹ නෙඬු කොළ යනු බීඩියක් දවටන පිට කවරය යි.

බිඩ් එහිම ශ්‍රම සුක්ෂ්ම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් වුවත් ගෘහස්ථ පදනමකින් කෙරෙන බැවින් බිඩ් ඔතන්නන්ට නල්ලූර්හි පිහිටි භාරතී සමාගම සමග කිසි ම සෘජු සම්බන්ධයක් නැත. භාරතී සමාගම මූල්‍ය කොට ගෙන වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඩ් නිෂ්පාදනය කෙරෙන බවට පවත්නා එක ම සාක්ෂිය වන්නේ ග්‍රාමීය මට්ටමේ බිඩ් සමාගම් භාර අධීක්ෂකවරුන් ළඟ තිබෙන සමාගම විසින් සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගන්නා ලද බලපත්‍රයේ¹² ඡායා පිටපත යි.

භාරතී සමාගම වෙනුවෙන් වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ අතරමැදියා ලෙස කටයුතු කරන්නේ කොට්ටාලි නම් අසල්වැසි ගම්මානයක සිට ව්‍යාපාරික කටයුතුවල නියැලෙන බාලන් නම් පුද්ගලයාය. ඔහු වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ පිහිටි ග්‍රාමීය මට්ටමේ සමාගම් පහකට පමණ අමුද්‍රව්‍ය බෙදා දෙමින්, ඔහුන් ලද බිඩ් එකතු කර අසුරමින් ඔතන්නන්ට ගෙවීම් කරමින් සේවා සපයන අතර එම සමාගම් අධීක්ෂණය කරයි. එක් බිඩ් අධීක්ෂකවරයෙකු අප සමග පැවසුවේ ඒ ඒ කාන්තාවට බෙදා දෙන අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ඒ ඒ කාන්තාවගේ වේගය, නිපුණතාව හා ඇයට බිඩ් එහිම සඳහා වෙන් කළ හැකි කාලය මත රඳා පවතින බව යි. කාන්තාවෝ තමන්ට ලැබුණු අමුද්‍රව්‍ය පාවිච්චි කර අවසන් කළ විට නැවත ග්‍රාමීය සමාගම වෙත ගොස් තමන් සම්පූර්ණ කළ බිඩ් මිටි හෙවත් බිඩ් අරා-කට්ටු¹³ එහි තිබෙන වට්ටිවලට හිස් කර අධීක්ෂකවරයා තම තමන්ගේ කාඩ් පත්වල සම්පූර්ණ කළ මිටි ගණන සටහන් කරන තෙක් පොරොත්තු වෙති. ලේඛන කටයුත්ත අවසන් වූ පසු එම කාන්තාවන්ට තවත් බිඩ් එහිම සඳහා තවත් නෙඬු කොළ ද දුම්කොළ ද දෙනු ලැබේ. සෑම මසක ම අවසානයේ නිෂ්පාදනය කළ බිඩ් ප්‍රමාණය ගණනය කර ඒ අනුව ගෙවීම් කරනු ලැබේ. ඔහුන් ලද එක් බිඩියකට ගෙවන්නේ සහ 50ක් නමුත් වෙළඳ පොළේ දී එක් බිඩියක වටිනාකම රු. 2.41කි (බිඩ් 12කින් සමන්විත මිටියක මිල රු. 29කි).¹⁴

ඔහුන් ලද බිඩ් එකතු කිරීමේ හෝ අමුද්‍රව්‍ය බෙදා දීමේ නිරත නොවන අවස්ථාවල දී බිඩ් අධීක්ෂකවරයා බිඩ් මිටි දිගු සෘජුකෝණාස්‍රාකාර තැටියක අඩුක් කරයි. කොතරම් හිර කොට අඩුක් කරන්නේ ද යන්න මත එක තැටියකට බිඩ් 6,000 සිට 6,500 දක්වා ප්‍රමාණයක් දරා ගත හැකි ය. දෙපැයක වාරිකාවක දී අධීක්ෂකවරයා එකතු කිරීමේ තැටි තුනක් පුරවනු දුටු විට අපට වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඩ් නිෂ්පාදනයේ පරිමාණය පැහැදිලි විය. බාලන් හෝ ඔහුගේ සහායකයෝ සෑම දිනක ම ඒ ඒ ග්‍රාමීය සමාගමට ම පැමිණ ඔහුන් ලද බිඩ් එකතු කර ගෙන අමුද්‍රව්‍ය තොගයේ හිඟය පුරවති.

ග්‍රාමීය සමාගම්වලින් බිඩ් එකතු කර ගත් පසු ඒවා කොට්ටාලියේ පිහිටි බාලන්ගේ සමාගම් වෙත යැවේ. එහි දී සෑම බිඩියක් ම ළා රෝස පැහැ වන තෙක් අවිච්චි අතුරා වේළනු ලැබේ. වර්ෂාව නිසා වේළීමේ ක්‍රියාවලියට බාධා වුව හොත් තැටි අඩුක් කර ප්‍රබල විදුලි ආලෝකයක් යටතේ ගෘහස්ථව වේළනු ලැබේ. මෙම පියවර සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසු එක් මිටියක 100ක් වන පරිදි පරණ පත්තර කොළවලින් බිඩ් ඔතා නල්ලූර්හි පිහිටි සමාගම වෙත යැවේ.

බාලන් කොට්ටාලියේ පිහිටි සිය සමාගම කරගෙන යන බෙදා හැරීමේ හා එකතු කිරීමේ කටයුතු සඳහා කාන්තාවන් හා පිරිමින් 12 දෙනෙකු සේවයේ යොදවයි. බිඩ් ඔතන්නන්ට ගෙවන්නේ නිෂ්පාදනය කරන දෙය පදනම් කර ගෙන වුව ද කොට්ටාලි කම්හලේ කම්කරුවන්ට ලැබෙන්නේ මාසික වැටුපකි. කෙසේ වුව ද, පිරිමින්ට හා කාන්තාවන්ට ගෙවන වැටුප්වල සැලකිය යුතු වෙනසක් ඇත. පිරිමින්ට මසකට රු. 20,000ක් ගෙවන අතර කාන්තාවන්ට ගෙවන්නේ රු. 10,000 සිට 12,000 දක්වා මුදලකි. බාලන් වැටුප්වල මෙම වෙනස සාධාරණ බව මෙසේ පැහැදිලි කරයි: 'පිරිමින්ට නඩත්තු කරන්න පවුල් ඉන්නවා, කාන්තාවන් යැපෙන්නේ පිරිමින්ගෙන්, ඒ හින්දා එයාලට පිරිමින්ට වඩා වැඩි මුදලක් ඕනෑ නැහැ ... එයාලත් පිරිමි කරන වැඩ ම කරනවා නම් අපිට පුළුවනි එයාලට වැඩිපුර ගෙවන්න.' ස්ත්‍රී කම්කරුවන් සේවයට පැමිණීමට අසමත් වන අවස්ථාවල දී ඔවුන්ට දඬුවම් නොකරන බව ප්‍රකාශ කර තම කරුණාවන්තකම පෙන්නුම් කරමින් ද ඔහු වැටුප්වල වෙනස යුක්ති

¹² සුරා බදු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා ගන්නා මෙම බලපත්‍රය වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය තුළ දුම්කොළ ගබඩා කර තැබීමටත් බිඩ් නිෂ්පාදනය කිරීමටත් අවසර ලබා දෙයි.
¹³ කට්ටුවක් යනු බිඩ් 24කින් සමන්විත මිටියක් වන අතර අරා-කට්ටුවක් යනු බිඩ් 12කින් සමන්විත මිටි භාගය යි. බිඩ් කර්මාන්තය තුළ දී නිෂ්පාදනය කෙරෙන බිඩ් සංඛ්‍යාව ගණන් කිරීම සඳහා යොදා ගැනෙන්නේ මෙම වදන් ය.
¹⁴ අප ක්ෂේත්‍ර වැඩ කටයුතු/දත්ත රැස් කිරීම සිදු කරන කාලයේ පැවතියේ මෙම මිල ය.

සහගත කරයි: 'ගැණු ලමයි හුඟ දෙනෙක් තමන්ගේ ඔසප් කාල සීමාවේ දී මාසෙකට දවස් තුනක් වැඩට එන්නේ නැහැ, ඒත් මම එයාලගේ පඩියෙන් කීයක් වත් අඩු කරන්නේ නැහැ.'

බීඩ් ඇසුරුම් නල්ලුර්හි පිහිටි සමාගම වෙත ළඟා වූ විට පුවත්පත් ඇසුරුම ඉවත් කර නැවත වරක් බීඩ් තැටිවල අඩුක් කර පොල් කටු කර කරන ක්‍රමය යොදා ගෙන තව දුරටත් වේළනු ලැබේ. මෙය භාරතී බීඩ්වලට සුවිශේෂ රසයක් ද සුවදක් ද ලබා දෙයි. බීඩ් කර වූ පසු ඒවා කම්හලේ බිම තබා ගන්නා කාන්තාවෝ 20 දෙනෙක් පමණ ගෘහස්ථව සාදා ගත් ගම් බඳුන් රැගෙන බීඩ් මිටි ගොඩවල් වටා වාඩි වෙති. මෙම කාන්තාවන්ගේ කාර්යය වන්නේ සමාගමේ නම, නිෂ්පාදිත හා කල් ඉකුත් වන දිනය සහ විකුණුම් මිල (රු. 29) ද දුම්බීමෙන් ඇති විය හැකි අවදානම් පිළිබඳව අනතුරු අගවන විනයක් ද දැක්වෙන ලේබල් කොළයකින් එක් එක් බීඩ් මිටිය දැවටීම යි. මෙම කාන්තාවෝ හැකි තාක් බීඩ් ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා විවේකයකින් තොරව අධිවේගයකින් වැඩ කරති. අප සමග කතා කිරීම සඳහා තම කාර්යය නතර කිරීම නිසා ඔවුන්ට ඉහළ ආවස්ථික පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වූ බව පැහැදිලි විය. අපට සමාගමේ භාත්පස පෙන්වූ කළමනාකාරවරයා පැවසුවේ කාන්තාවන්ට ගෙවන්නේ පැයකට අසුරන මිටි ගණන අනුව බව යි. ඔවුන්ට සාමාන්‍යයෙන් කීයක් ගෙවන්නේ දැයි ඔහු අනාවරණය නොකළ නමුත් ඔවුන් වැඩ කරන වේගය කුමක් වුවත් එය එතරම් විශාල මුදලක් නොවන බව සිතීම යුක්ති සහගත ය. තමන්ගේ ඉපැයීම තමන් ඔතන බීඩ් සංඛ්‍යාව මත රඳා පවතින නිසා මේ අයුරින් ම ගම්මානයේ දී ද කාන්තාවන් විවේකයක් නො ගෙන වේගයෙන් වැඩ කරනු දකින්නට පිළිවන. ලේබල් කරන ලද බීඩ් මිටි සමාගම් බිමේ තවත් කොටසක් වෙත රැගෙන යන අතර එහි දී පිරිමි දෙදෙනෙක් එක ළඟ වාඩි ගෙන බීඩ් 480කින් හෙවත් මිටි 40කින් සමන්විත සෘජුකෝණාස්‍ර ඇසුරුම්වල බීඩ් අසුරති. අනතුරුව මෙම බීඩ් ඇසුරුම් උතුරු පළාත පුරා සිටින නැවත අලෙවි කරන්නන්ට අලෙවි කරනු ලැබේ.

5.3 බීඩ් එහීම: ස්වයං රැකියාව නිසා රෝගාකාර වීම

අස්ථිර සේවා කොන්දේසි, සෞඛ්‍ය අවදානම් සහ සුරා කෑම බීඩ් වෙළඳාම තුළ සුලබ ලකුණු ය (National Commission for Women, 2005). කම්කරුවන් නිරන්තරයෙන් දුම්කොළ කුඩුවලට හා දුමාරයට නිරාවරණය වන නිසා බීඩ් එහීම හා ඇසිරීම විශේෂයෙන් ම සෞඛ්‍යයට අහිතකර ය. ඉන්දියාවෙන් ලැබෙන සවිස්තර වාර්තාවන් මගින් ක්ෂය රෝගය, මයිකොසිස්, පිළිකාව, වර්ම රෝග හා වෙනත් රෝගී තත්ත්වයන්බොහෝ සේ ඇති වීමට තුඩු දිය හැකි එක තැන වාඩි වී වැඩ කිරීම, සනීපාරක්ෂක නොවන සේවා කොන්දේසි සහ දුම්කොළවලට නිරන්තරයෙන් නිරාවරණය වීම ආශ්‍රිතව හට ගත හැකි, ආවේණික වෘත්තීය සෞඛ්‍ය අවදානම් ලෙස සැලකෙන සෞඛ්‍ය අවදානම් රැසක් පිළිබඳව සාක්ෂි සම්පාදනය කරයි (National Commission for Women, 2005).

කාන්තාවන් බොහෝ දෙනෙකු වැඩ කරන්නේ වාතාශ්‍රය අඩු විධිමත් ආලෝකයක් නැති හැම අතකින් ම වැසුණු තම වාසස්ථාන තුළ හිඳිමිනි. දිගින් දිගට ම බීඩ් එහීම නිකොටින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සම හරහා සෘජුව ම උරා ගැනීමට තුඩු දෙන අතර එහිමෙන් වැඩි හරියක් සිදු කෙරෙන්නේ නිවෙස් තුළ ළමයින් ජීවත් වන, ආහාර ගන්නා හා නිදා ගන්නා සම්පාසන්නයේ නිසා ඔවුන්ට ඇති විය හැකි අවදානම වඩාත් කැපී පෙනේ (Nakkeeran and Pugalendhi, 2010). ගමේ සිටින බීඩ් අධිකෂකවරුන් දෙදෙනෙකු අප වෙත සිය දුක් ගැනවිලි ඉදිරිපත් කරමින් පැවසුවේ තමන් කරන රැකියාවෙන් වැඩි හරියක දී කොළ හා දුම්කොළ කුඩු මැනීමට සිදු වන නිසා තමන් කුඩුවලට නිරාවරණය වීම නො වැළැක්විය හැකි බව යි. දෙදෙනාට ම ශ්වසන හා හෘද සෞඛ්‍ය ගැටලු තිබූ නිසා වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් සිටින නමුත් ඔවුහු තමන්ගේ රැකියාව හා තමන්ගේ අසනීප අතර සම්බන්ධයක් නොදැනුවහ.

එක දිගට එක ම ස්ථානයේ දිගු වේලාවක් වාඩි වී සිටීමෙන් සහ පමණ ඉක්මවා ඇඟිලි පාවිච්චි කිරීමට සිදුවන රැකියාවේ කායිකව වෙහෙසකර ස්වභාවය හිස, ගෙල, පාද හා කොන්ද ආශ්‍රිත කැක්කුම් ද සමහර විට රක්තවාතය ද යනාදී අමතර සෞඛ්‍ය ගැටලු ගණනාවකට තුඩු දිය හැකි ය (Dharmalingam, 1993; බලන්න Rustagi et al., 2001 තුළ උපුටා දක්වා ඇත). වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ දී අප කතා කළ කාන්තාවෝ ද සමහර සෞඛ්‍ය ගැටලු පිළිබඳව මැසිවිලි නැගූහ: ඔවුන්ගෙන්

දෙදෙනෙකු පැවසුවේ තමන්ට මසකට වරක් පාදයට එන්නතක් ලබා ගැනීමට සිදුව ඇති බවත් එය රක්තවාතය සඳහා විය හැකි බවත් එක් එන්නතක් සඳහා රු. 150ක් වැය වන බවත් ය.

වෙනත් අධ්‍යයනයන් විසින් ද අවධාරණය කෙරෙන්නේ නිරන්තරයෙන් ඉලක්ක සපුරාලීමේ පීඩනයට ලක් වන බිඩ් ඔතන්නියන් අතර ආතතිය ඉහළ මට්ටම්වලින් පවතින බව යි (Gopal, 1997; 1999; බලන්න Rustagi et al., 2001 තුළ උපුටා දක්වා ඇත). ඔවුන්ගේ දරිද්‍රතාව, දුර්වල ශරීර ශක්තිය, විවේකයක් නොමැතිකම, නිමක් නැති වැඩ සහ දුර්වල ආහාර පුරුදු යන මේ සියල්ල ම රක්තහීනතාව හා මන්දපෝෂණය වැනි ලෙඩරෝගවලට ඔවුන් ගොදුරු කරවන සාධක වේ (Rustagi et. al., 2001).

මෙම සෞඛ්‍ය අවදානම් තිබිය දීත් සමාගම හෝ අතරමැදියා කම්කරුවන්ට ආරක්ෂක මුහුණු ආවරණ හා අත්වැසුම් ලබා නො දෙයි. සමහර කම්කරුවෝ රෙදි කඩකින් තම නාසය හා මුඛ ආවරණය කර ගැනීමේ අගය දකින නමුත් එයින් අපහසුවක් ඇති වන නිසා එසේ නොකිරීමට තීරණය කරති. අවුරුදු 17ක් පමණ වන යොවුන් වියේ බිඩ් කම්කරු ලියක අප සමග පැවසුවේ එකිනෙකා සමග කතාබහ කිරීම වැළකෙන නිසා සහ එවිට 'නින්ද යා' හැකි නිසා තමන් හා තමන්ගේ යොවුන් සගයන් ඒවා තමන්ට ලැබුණත් නොපලඳින බව යි.

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඩ් එහිම එම කාර්යයේ නියැලෙන කාන්තාවන්ට එක දිගට විෂවීමක් ලෙස සැලකිය හැකි අතර ඊට නිරන්තරයෙන් නිරාවරණය වන ළමයින්, වැඩිහිටියන් හා අනෙක් අය ද රෝගාතුර වීමේ අවදානමට ලක්ව සිටිති. ඇත්ත වශයෙන් ම කර්මාන්තය බිඩ් ඔතන්නන් සහ පරිභෝජනය කරන්නන් මාරු-දේශපාලන ආර්ථිකයකට බැඳ තබයි; මෙම දෙකොට්ඨාසය ම උකහා ගැනෙන්නේ විවිධ මට්ටම්වල කම්කරු පන්තික දුප්පතුන් අතරිනි. එහෙත්, එහි ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය ස්වභාවය, එය විසින් හැඩ ගැස්වෙන මානසිකත්වයන් සහ එහි කොටසක් වන ප්‍රවණත්වය අවබෝධ කර ගැනීම පිණිස නම් අප වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඩ් ව්‍යාපාරයේ නිරත කාන්තාවන්ගේ ජීවිත සවිස්තරාත්මකව සලකා බැලිය යුතු වේ.

6 වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩ් ඔනන්හන්ගේ ජීවිත

සරෝජනී*, ආනන්ධි* හා ගීතාංජලී යනු බීඩ් ව්‍යාපාරයේ නිරත වෙට්ටිකාඩු ගම්වැසි කාන්තාවෝ තිදෙනෙකි. පළමු දෙදෙනා බීඩ් ඔනන්නියන් වන අතර තුන් වැන්නා ග්‍රාමීය මට්ටමේ කුඩා බීඩ් සමාගමක අධීක්ෂකවරියකි. ඔවුන්ගේ ජීවන අත්දැකීම් යුද්ධය, දරිද්‍රතාව සහ කුල හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය පීඩනය යන වඩාත් පුළුල් වාතාවරණය පසුබිම් කර ගත් ඒවා වන අතර සමාජීය හා දේශපාලන ආර්ථික ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් හරහා ප්‍රවණ්ඩත්වය නිර්මාණය වන හා ප්‍රතිනිර්මාණය වන ආකාරය අවධාරණය කරයි.

සරෝජනී බීඩ් එනීමට පටන් ගෙන වසර විසිහතක් ගත වී ඇත. සහෝදර සහෝදරියන් 10 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත පවුලක උපත ලද ඇයගේ මව ගෘහිණියක වූ අතර ඇයගේ පියා ධීවරයෙක් විය. තම පවුලට සහාය වීම පිණිස පාසල් ගමන නතර කළ ඇය වයස 10 දී බීඩ් එනීම ආරම්භ කළා ය. ඇය ගැටවර වියට එළඹෙන විට ඇයත් ඇයගේ පවුලත් සාගින්නේ වේදනාව ඉතා මැනවින් දැන සිටි අතර සමහර දාට ගත හැකි වූයේ රාත්‍රී ආහාර වේල පමණකි. බොහෝ දවස්වල ග්‍රාමීය සමාගමේ බීඩ් එනීම සඳහා පිටව යාමට පෙර යොවුන් සරෝජනී තම කුසගින්න නිවා ගැනීමට ප්‍රයත්න දරමින් අමාරුවෙන් වතුර විදුරු කිහිපයක් පානය කරයි.

අවුරුදු 50ක් වයසැති ගීතාංජලී ග්‍රාමීය බීඩ් සමාගමක අධීක්ෂකවරියකි. ඇය ජීවිකාවක් සරි කර ගැනීම සඳහා බීඩ් එනීමට පටන් ගත්තේ හය දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක වැඩිමලා වූ තමන්ට සැලකිය යුතු වගකීමක් පවරමින් දුප්පත් ධීවරයෙකු වූ අධික ලෙස මත්පැනට ඇබ්බැහි වූ සිය පියා හදිසියේ මිය යාමෙන් පසුව 13 වන වියේ දී ය. ඇය නිපුණතාව අත් කර ගත්තේ 80 වියැති බීඩ් ඔනන්නියක වන ආනන්ධි අම්මා දෙස පරීක්ෂාවෙන් බලා සිටීමෙනි; ඇය ද යොවුන් වියේ දී බීඩ් එනීම ආරම්භ කළේ ආන්තික දරිද්‍රතාව නිසා අඛණ්ඩව එම කාර්යයෙහි නිරත වීමට ඇයට සිදු වී ඇත. 1996 එක් රාත්‍රියක ධීවරයෙකු ද පවුලේ ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නා ද වූ ආනන්ධි අම්මාගේ පුතා එල්ටීටීඊ සටන්කරුවන් පාරුවෙන් එගොඩ කරන්නේ ය යන සැකය මත හමුදාව විසින් පැහැර ගෙන යන ලදී. වසර ගණනාවක් තිස්සේ විවිධ නිලධාරීන්ට ලියුම් හා විවිධ ආයතනවලට පෙත්සම් ගණනාවක් ලියූ නමුත් පුතාගේ ඉරණම සම්බන්ධයෙන් කිසි හෝඩුවාවක් ලැබී නැත. පුතා අතුරුදන් වූ පසු සිය පවුලට සහාය වීමේ බර තනිකර ම ආනන්ධි අම්මාගේ වියපත් කර පිට පැටවිණ.

ආනන්ධි අම්මාගේ ඉතිරි එක ම පුතු බිහිරි ය, ගොළු ය, රැකියාවක් කිරීමට අසමත් ය, ඒ අතර ඇයගේ සැමියා ද ඉතා වියපත් ය, දුබල ය. ඇයගේ විවාහක දියණියගේ පවුල ද දැඩි මූල්‍ය අපහසුතාවන්ට ලක්ව සිටින නිසා ආනන්ධි අම්මාට උපකාර කළ හැක්කේ සුළු වශයෙනි. කරුණු කාරණා වඩාත් නරක අතට හැරුණේ රජයේ රෝහලක දී පුරුදු පරිදි ඇය කරවා ගත් අක්ෂි කාව සැත්කම වැරදි ඇයට ඇයගේ එක් ඇසක පෙනුම අහිමි වීමෙනි.

හෘද රෝගයකින් පීඩා විදින ගීතාංජලී වෛද්‍ය උපදෙස් නො තකා අඛණ්ඩව බීඩ් ව්‍යාපාරයෙහි නිරත වන්නී ය. ඇය ඇන්ජියෝග්‍රැෆි පරීක්ෂණයක් සඳහා රෝහලක පොරොත්තු ලැයිස්තුවේ සිටින නමුත් ජීවිකාවක් සරි කර ගැනීම සහ තමන් ලබමින් සිටින ප්‍රතිකාර ආශ්‍රිත වියදම් පියවා ගැනීම සඳහා ඇයට වැඩ කිරීමට සිදු වී ඇත. නිදහස් සෞඛ්‍ය රැකවරණය පැවතිය ද ඇය සෑම මසක ම සැලකිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කරන්නේ රෝහල තුළ ඇයට අවශ්‍ය කරන ඖෂධයේ ප්‍රමාණවත් සැපයුමක් තිබෙන්නේ කලාතුරකින් බැවිනි. දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදයක් එක දිගට වැඩ කරන විට බොහෝ විට ඇයට හිසේ කරකැවිලි ගතියක් හා හුස්ම ගැනීමට අමාරු ගතියක් දැනේ. බීඩ් රැකියාව ආශ්‍රිත දුම්කොළ කුඩු සහ එකම තැන වාඩි වී සිටීම නිසා ඇයගේ තත්ත්වය වඩාත් නරක අතට හැරුණත් අඛණ්ඩව රැකියාවේ නියැලීම විනා අන් විකල්පයක් ඇයට නැත. තමන්ට රැකියාව කළ නොහැකි තරමට අසනීප ගතියක් දැනෙන විට බිම වාඩි වී බිත්තියට පිට දී කුඳු වන නමුත් මොහොතකට පසු ඇය නැවතත් වැඩ කිරීමට පටන් ගනී.

පාදයේ තුවාලයක් නිසා සරෝජනීගේ සැමියාට නිත්‍ය රැකියාවක නිරත විය නොහැකි ය. ඔහුට ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීමට යන ධීවර බෝට්ටුවක වැටුප් ග්‍රම්කයෙකු ලෙස වැඩ කළ හැකි නමුත්

ඔහුගේ තුවාලය කායිකව ඉතා වෙනසකර හෝ දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදයක් වැඩ කිරීමට සිදු වන රැකියාවක් භාරගැනීමෙන් ඔහු වළකයි. ඇයගේ සැමියා රෝගීව සිටින සහ කවර හෝ රැකියාවක නියැලිය නොහැකි දිනවල සරෝජනී ඔවුන් ගන්නා ආහාර වේලේ සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමෙන් වියදම් අඩු කර ගැනීමට වැයම් කරයි.

මේ නිසා සරෝජනී ගෘහිණියකගේ කාර්ය භාරයට අමතරව පවුලේ ආදායම් උපයන්නාගේ කාර්ය භාරයට ද උර දෙයි. බීඩි එනීමට අමතරව ඇය අසල පාසලක දිවා ආහාරය පිසින අතර අලෙවි කිරීම සඳහා උදේ කෑම ද සාදයි. ඇය දිනකට පැය කිහිපයක් බැගින් මාසය පුරා එක දිනට ම බීඩි එකුවොත් ඇයට බීඩි එනීමෙන් මසකට රු. 15,000ක් ද ඒ අතර උදේ කෑම අලෙවි කරන දිනවල එමගින් රු. 300ක් පමණ ද උපයා ගත හැකි ය. කෙසේ වුව ද, ඇයගේ ආදායම හත් දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක ආහාර හා වෙනත් මූලික අවශ්‍යතා සඳහා ගෙවීමට සහ ඇය ගෙන ඇති ණය ආපසු ගෙවීමට ප්‍රමාණවත් නො වේ. මම ලංකා බැංකු ශාඛාවකට මගේ ඉඩම උකස් කරලා තියෙන්නේ.¹⁵ මාසෙකට රු. 2,100ක් ගෙවනවා... පස් වතාවකට වඩා එක දිනට නො ගෙවා හිටියොත් එයාලා අපි ගෙදරින් එළියට ඇදලා දානවා.' සරෝජනී සමෘද්ධි බැංකුවෙන් දෙවන ණය ලබා ගත්තේ ගෘහස්ථ විදුලිබල සම්බන්ධතාව ඇතුළු තවත් දෑට ගෙවීම සඳහා ය.

බීඩි එනීමේ සහ ඇයගේ වෙනත් ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලෙන අතර කුටුම්භයේ කටයුතු ඉටුකරමින් සිය දෛනික වර්යාව පවත්වා ගෙන යාමේ අසීරුකම පිළිබඳව මැසිවිලි නගමින් මේ රස්සාවේ කිසි දෙයක් ලේසි නැහැ,' යි සරෝජනී පැවසුවා ය. 'හැම දේ ම අමාරු යි ... රෙදි හෝදන එක අමාරු යි, රැ වෙන කල් වැඩ කරන එක අමාරු යි ... අපිට මොහොතකට හරි වාඩි වෙන්න ලැබෙන නිසා බීඩි ඔතන එක මීට වඩා ලේසි යි,' ඇයගේ අවංක ප්‍රතිචාරය විය.

සැමියන් කාන්තාවන් කායිකව හා මානසිකව හික්මවීම හෝ පාලනය කිරීම ආදායමක් ඉපැයීමේ හා කුටුම්භය රැක බලා ගැනීමේ බර වැඩි කරන නිසා කාන්තාවන්ට තුන් ගුණයක බරක් ඉවසා සිටීමට සිදු වී ඇත. සරෝජනී පිළිබඳ උදාහරණයේ දී ඇයගේ සැමියා තමන් උපයන කුමක් නමුත් බිරිඳට භාර කරන්නේ ඇය කුටුම්භයේ සියලු වියදම් පිරිමසා ගනු ඇතැයි ද තමන් ඉල්ලන ඕනෑ ම විටක තමන්ට මුදල් දෙනු ඇතැයි ද අපේක්ෂාවෙන්. 'එයා තමුත් උපයන හැම දේ ම මට දෙනවා, එයාට ඕනෑ වුණා ම ඉල්ලනවා. එයාට ඕනෑ වේලාවට මුදල් නුදුන්නොත් එයාට කේන්ති යනවා,' ඇය පැවසුවා ය. මුදල් දීම ප්‍රතික්ෂේප කළ හොත් කායික අපයෝජනයට (පහරදීමට) ලක් වේ. ඇය ඔහු කරන ක්‍රියාවන් මෙසේ යුක්ති සහගත ද කරයි: 'එයාගේ රැකියාව අමාරු එකක් හින්දා මහන්සි වෙලා වැඩ කෙරුවට පස්සේ අඩියක් ගහන්න ඕන,' එහෙත් ඇය පවසන පරිදි නම් සමහර විට ඔහු ප්‍රවණ්ඩකාරී තත්වයට පත් වන්නේ මත්පැන් පානය කිරීමෙන් පසුව ය.

කාන්තාවන්ගේ ආදායම් ඉපැයීමේ කාර්ය භාරයන් එවැනි පාලනයකට නතු කෙරෙන අතරතුර ගෘහිණියන් ලෙස සිය වගකීම් සපුරාලීමට බල කිරීමදිගින් දිනට ම කාන්තාවන් දුෂ්කරතාවට පත් කරයි. ඇයගේ දරුවන් අතින් වරදක් සිදු වුව හොත් හෝ ඔවුන් නරක අන්දමින් හැසිරුණොත් ඊට වගකිව යුත්තේ ඇය යි: 'දරුවොයි මමයි කරන හැම වැරද්දක් දිහා ම බලා ගෙන ඉඳලා බිච්චට පස්සේ මට බණිනවා.' ඇයගේ සැමියා ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නා නොවන නමුත් ඔහුට සරෝජනී සැලකිය යුතු තරමින් පාලනය කළ හැකි ය. ඇය මෙසේ පැහැදිලි කරයි: 'මම මගේ දරුවන් හරියාකාරව රැක බලා නො ගත්තොත් මගේ මනුස්සයා මට තඩ් බානවා. එයා මට ගහන්නේ මම මොකක් හරි වරදක් කළොත් විතර යි. ඇත කොටා ගත්තත් අපි හරි ඉක්මනින් ආපහු සාමදාන වෙනවා.' තමන් ලබන කායික ප්‍රවණ්ඩත්වයේ අත්දැකීම්වලට ඇය යටත් වීම ඇය ඉටු කරන ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය ශ්‍රම කාර්ය භාරයන් සමග ද එක විට ගෘහිණියක හා ආදායම් උපයන්නියක විමේ බර සමග ද බැඳී පවතී.

¹⁵ සරෝජනී තමන් ජීවත් වන ඉඩම උකස් කර ණයක් ලබා ගෙන ඇත.

7 ප්‍රවණ්ඩත්වය, මාර්ක-ධනවාදය සහ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩි කර්මාන්තය තුළ පහත්කුල ස්ත්‍රී ශ්‍රමය ප්‍රතිනිර්මාණය වීම

7.1 දෙයාකාර බර, යුද්ධය සහ කාන්තා ශ්‍රමය

සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන අර්ථ ශාස්ත්‍රයේ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ගත් කල ශ්‍රම ශක්තිය වෙළඳ පොළ තුළ සිදු වන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන්හි ආවේණික අංගයක් වුවත් (Marx, 1867) කම්කරුවන්ට ඊළඟ දිනයේ නැවත රැකියාවට යා හැකි වන්නේ ආහාර පිසීම හා රැක බලා ගැනීම වැනි දෛනික රැකවරණ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙමින් කාන්තාවන් විසින් කම්කරුවන්ව 'යථා තත්ත්වයට පත් කරන' බැවින් (Vogel, 2000; Bhattacharya, 2013). එහෙත් මෙම විශ්ලේෂණයේ දී සලකා බැලෙන්නේ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් දරන දෙයාකාර බර ගැන නො ව ලිංගික ශ්‍රම විභජනය ගැන යි.

යථාර්ථයේ දී ගීතාංජලී, සරෝජිනී සහ ආනන්ධි අම්මා වැනි කාන්තාවන්ට සැබවින් ම 'යථා ලෙස තමන් බවට' පත් විය නොහැකි ය. රැකියාව සහ රැක බලා ගැනීම නිසා දැරීමට සිදුව තිබෙන බර එතරම් ම දැඩි හෙයින් රැකියාව හෝ රැක බලා ගැනීම පීඩාකාරී නොවන බව සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන නිදා ගැනීම, ආහාර ගැනීම හෝ වැඩ විවේකයක් ලබා ගැනීම පවා පරදුවට තැබීමට ඔවුන්ට සිදු වේ (Painoli and Losarwar, 2012; Gopal, 1997; බලන්න Rustagi et al., 2001). මෙම ක්ෂේත්‍ර දෙකෙන් කවරක දී වුව ද අසාර්ථක වීමෙන් කාන්තාවන් ප්‍රවණ්ඩත්වයට නිරාවරණය වන අතර ඔවුන්ගේ කායික හා මානසික යහ පැවැත්මට බරපතල ලෙස හානි වන බැවින් මෙම දෙයාකාර බර 'සාර්ථක ලෙස' දරා සිටීම පවා ප්‍රවණ්ඩ ය. බීඩි ව්‍යාපාරය ආශ්‍රිත නොනැසී පැවතීමේ ආර්ථිකය රැකවරණ හා ආදායම් උත්පාදන කාර්යයන්ට අවකාශ සලසා ගැනීම සඳහා තම නිවෙස්වල ම හිර වෙමින් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය කුටුම්භ හා ප්‍රජා සීමාවන්ට අවනත වීමට කාන්තාවන්ට හැකියාව ලබා දෙන අතර එකිනෙකට යම් තාක් දුරකට සම්පාත වන මෙම රැකවරණ හා ආදායම් උත්පාදන භූමිකා දෙක සමස්ත අවකාශීය හා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය ශ්‍රම විභජනයක් නිර්මාණය කරයි. ධීවර කර්මාන්තය වේවා නගරයේ අස්ථිර රැකියා වේවා පිරිමින් ආධිපත්‍යය දරන ප්‍රසිද්ධ අවකාශවලට ඇතුළු වීමට තීරණය කළ හොත් කාන්තාවන්ට මුහුණ දෙන ප්‍රවණ්ඩත්වයේ අවදානම නිසා මෙම ශ්‍රම විභජනය තව දුරටත් ශක්තිමත් වේ.

කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රම කාර්ය භාරයන් ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රතිනිර්මාණය වන්නේ අලිඛිත පවුල්මය හා සමාජීය සම්මුතීන් හරහා ය (Kabeer, 2002); ඒවා කාන්තාවන් (සහ පිරිමින්) නිෂ්පාදනය හා ප්‍රතිනිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත පැහැදිලිව නිර්වචනය කරන ලද ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය කාර්ය භාරයන්ට හා වගකීම්වලට බැඳ තබයි. එවැනි සම්මුතීන් ගමේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම වන ධීවර කර්මාන්තයෙන් පමණක් නො ව වෙළඳ පොළ ඇතුළු වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය තුළ හා පිටත පිහිටි පිරිමින් ආධිපත්‍යය දරන ප්‍රසිද්ධ අවකාශයෙන් ද කාන්තාවන් ඇත් කර තැබීමට දායක වී ඇති අතර මෙම තත්ත්වය සංවලනය හා බාහිර රැකියාව අවදානම් සහගත යැයි කල්පනා කිරීමට තුඩු දී ඇත. මේ කාරණා දෙක එකට එක් වී වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් බීඩි එකීමේ කාර්යයට ඇද දමයි.

මෙම සම්මුතීන්ට විවෘතව විරෝධය පෑම කාන්තාවන් ප්‍රවණ්ඩත්වයේ විවිධ ස්වරූපයන්ට නිරාවරණය කරන නමුත් ඒවාට අනුකූලව කටයුතු කළ හොත් ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් නිදහසක් ලැබෙන බවට ද කිසිදු සහතිකයක් නැත. කාන්තාවන් ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නන් වන විට පවා අභ්‍යන්තර බල වෙනස්කම් නොවෙනස්ව පවතින අතර ඒවා ප්‍රවණ්ඩත්වය සාමාන්‍ය දෙයක් යැයි පිළිගන්නා ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවීය මානසිකත්වයන් හැඩ ගස්වයි. එහෙයින්, සමාජ සම්මුතියක් වන ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවයට සම්බන්ධිතව ප්‍රවණ්ඩත්වය නිර්මාණය හා ප්‍රතිනිර්මාණය වීමෙන් බල සම්බන්ධතා හා අසමානතා ප්‍රතිනිර්මාණය වීමට ඉඩ සැලසේ (Confortini, 2006). 'භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය කිරීම සහ ජීවිතය නිෂ්පාදනය කිරීම එක ම ඒකාබද්ධ ක්‍රියාවලියක කොටස් බවට පත් වන්නේ මෙම

තත්වය තුළ වන අතර (Luxton, 2006; බලන්න Bhattacharya, 2013) මෙය වනාහි ආවේණික වශයෙන් ම ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියාවලියක් වේ.

අනෙක් සාධක, විශේෂයෙන් ම යුද්ධය, සලකා බැලීමේ දී පවා සුවිශේෂතා සඳහන් කිරීම වැදගත් වේ. උදාහරණයක් ලෙස, යුද්ධය (පිරිමින් පවා අවදානම්වලට මුහුණ දෙන තැනක් වීත්) ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ධීවර ප්‍රජාවන්හි කාන්තාවන් තව දුරටත් ප්‍රසිද්ධ වෙළඳ ක්ෂේත්‍රයට ඇද දැමූ බව මැනවින් වාර්තා කොට ඇත (Bohle and Funfgeld, 2007; Fernando and Moonesinghe, 2012). එහෙත් යුද්ධය වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය තුළ අවකාශීය, ලිංගික ශ්‍රම විභජනයක් පවත්වා ගෙන ගිය අලිඛිත පවුල්මය හා සමාජීය සම්මුතීන් කඩා බිඳ දැමීම නොකළේ ය.

යුද්ධය කාන්තාවන් දැරූ බර සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කළේ ය. සාතන, අතුරුදන් වීම් හෝ පැහැර ගෙන යාම් නිසා වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයට පිරිමි කිහිප දෙනෙක් ම අහිමි වූහ; ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් ධීවරයෝ වූහ. යුද්ධය නිසා කාන්තාවන්ට සැමියන්, පියවරුන්, සොහොයුරන් හා පුතුන් අහිමි වූ අතර අනෙක් අය රැකියාවක් කිරීමේ හැකියාව නැති කරන හෝ අඩු කරන තුවාල සහිතව දිවි ගලවා ගත්හ. මෙම තත්වය තුළ කාන්තාවන් බොහෝ දෙනෙකු බිඳී කර්මාන්තයට පිවිසෙමින් මෙම 'ශ්‍රම ශක්තිධාරීන්' වෙනුවට ආදායම් උපයන්නන් බවට පත් වී ඇත (Vogel, 2000). සිය පුතු පැහැර ගෙන යාමෙන් 20 වසරකට පමණ පසුවත් ඔහු තමන් සමග සිටියා නම් තමන්ට මේ වියපත් වියේ දී ජීවිකාවක් සරි කර ගැනීම සඳහා බිඳී එනීමට සිදු වන්නේ නැතැයි පවසමින් ආනන්ධ වැලපෙයි.

සිය සැමියන්, පියවරුන්, සොහොයුරන් හා පුතුන් ජීවතුන් අතර සිටින කාන්තාවන් ද ආදායම් උපයන්නන් ලෙස සිය වගකීම් සපුරාලීම සඳහා බිඳී ව්‍යාපාරයෙහි නිරත විය යුතු ය. මෙසේ වන්නේ මේ පිරිමින්ගෙන් වැඩි දෙනෙකු ගම තුළ සිටින බෝට්ටු හා ඉන්ධන මිල දී ගැනීම සඳහා ණය දෙන ඉහළ පැලැන්තියේ බලවත් මිනිසුන්ගෙන් නඩත්තු වන හා ඔවුන්ට ණය වී සිටින දුප්පත් ධීවරයන් බැවිනි. එම නිසා කාන්තාවන් බිඳී ඔතා උපයන මුදල තීරණාත්මක ය. එක් කාන්තාවක කියා සිටියේ තමන්ට බිඳී කර්මාන්තයේ නිරත වීමට සිදු වී තිබෙන්නේ සිය ධීවර සැමියාගේ ආදායම අස්ථිර නිසා බව යි: 'සමහර වෙලාවට කිසි මුදලක් ගෙදර ගේන්නේ නැති හින්දා මට එයාගේ පඩිය ගැන බලාපොරොත්තු කියා ගන්න බැහැ, පෙරේදා එයා මුහුදු ගිහින් ආපහු ආවේ හිස් අතින්' (ක්ෂේත්‍ර වාරිකාව 2, සම්මුඛ සාකච්ඡාව 3). වෙනත් වචනවලින් කිව හොත්, ජීවත් වීම සඳහා නිරත වන ආර්ථික ක්ෂේත්‍ර දෙක (බිඳී එනීම සහ ධීවර කර්මාන්තය) වෙනස් කළ නොහැකි ලෙස එකිනෙකට සම්බන්ධ ය.

7.2 නොවිධිමත් භාවය, නො නැසී පැවතීම සහ ඒකරාශී කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඳී ඔතන්නන් එක බිඩියකින් සහ 50ක් උපයන අතර එය බිඩියක අවසන් වෙළඳ පොළ හෙවත් සිල්ලර වටිනාකමෙන් පහෙන් එකකට මඳක් වැඩි ප්‍රමාණයකි. වෙනත් වචනවලින් කිව හොත්, වටිනාකම් දාමය තුළ ඉහළින් සිටින අය වටිනාකමෙන් පහෙන් හතරක් ඩැහැ ගනිති. කාන්තාවන්ගේ ආදායම ඔතන බිඩි සංඛ්‍යාව මත මුළුමනින් ම රඳා පවතින අතර අවම ඉලක්ක නැත. කෙසේ වුව ද, බොහෝ කාන්තාවන් පැවසුවේ ගෙදර දොර වැඩ කටයුතු, පවුල්මය වගකීම් හා කායික සීමාකම් නිසා තමන්ට එනීමට හැකි වන්නේ තමන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට යන්නම් ප්‍රමාණවත් හෝ සමහර විට ඊට වත් නොසැහෙන බිඩි සංඛ්‍යාවක් බව යි. වැටුප් ප්‍රමාණවත් නොවන තරම් නිසා සහ රාජ්‍ය සේවාවන් ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා ණය ගැනීම බඩු ණයට ගැනීම, ඉඩම් උකස් කිරීම හෝ රන් ආභරණ උකස් කිරීම මගින් හෝ ආහාර හෝ වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර වැනි අවශ්‍යතා කපා හැරීම මගින් පිරිමසා ගැනීමට කාන්තාවන්ට සිදු වේ.

බාලන් පවසන්නේ වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් මසකට භාරතී සමාගමට බිඩි මිලියන 2.5ක් පමණ භාර දෙන බව සහ සරු මාසවල දී මෙම සංඛ්‍යාව දෙගුණ විය හැකි බවයි. භාරතී නිලධාරීන් තමන් සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක් කරනවාට කැමති වූයේ වත් මූල්‍ය තොරතුරු බෙදාහදා ගත්තේ වත් නැති නමුත් එම සමාගම වනාහි වසරකට රු. බිලියන 4ක පමණ වටිනාකමක් උපයන බවට

තක්සේරු කෙරෙන්නා වූත් බදු වශයෙන් සුළු මුදලක් පමණක් ගෙවන්නා වූත් කර්මාන්තයක කොටසකි (Algama, 2016). පවත්නා දත්ත පෙන්වනුම් කරන්නේ බීඩ් අලෙවිය 2007 දී බීඩ් බිලියන 1.1ක සිට 2013 දී බීඩ් බිලියන 3.2ක් දක්වා වැඩි වී ඇති බව සහ ඒ අනුව වසර හයක් තුළ සියයට 200ක පමණ වර්ධනයක් සිදු වී ඇති බව යි (Dambawinna, 2014).

බීඩ් කර්මාන්තය යනු නෙළු කොළ රැස් කරන ඔරිස්සාවේ දුප්පත් ආදිවාසී ප්‍රජාවන්ගේ සිට බීඩ් ඔතන යාපනයේ දුප්පත් පහත් කුල කාන්තාවන් දක්වා පැතිරුණු, වඩාත් ම සුරාකන සුලු සමාජ හා දේශපාලන ආර්ථික සම්බන්ධතා පදනම් කර ගත් අන්තර් ජාතික මාරක, ධනවාදී පද්ධතියකට උදාහරණයකි. බීඩ් ඔතන දුප්පත් පහත් කුල කාන්තාවෝ දරුණු ලෙඩරෝගවලට හෝ මරණයට ගොදුරු වන තෙක් ම ශ්‍රමය වගුරති. නිෂ්පාදනය ද දුප්පතුන් ඉලක්ක කර ගත්තක් වන අතර මිල පහසු ඇබ්බැහිකමක් ලෙස අලෙවි කෙරෙන නමුත් දැවැන්ත පෞද්ගලික ලාභ උත්පාදනය කර දෙන්නේ ඒ වෙනුවෙන් දුප්පතුන්ට ද පොදුවේ සමාජයට ද දැවැන්ත පිරිවැයක් දැරීමට සලස්වමිනි. රට තුළ වසරකට අලෙවි කෙරෙන බීඩ් බිලියන 3න් වැඩි කොටසක් පරිභෝජනය කරනු ලබන්නේ ආන්තික දුප්පතුන් විසිනි; ශ්‍රී ලංකාව තුළ වැඩි ම බීඩ් පාරිභෝගිකයන් සංඛ්‍යාවක් සිටින්නේ රට තුළ පවත්නා දුප්පත් ම දිස්ත්‍රික්කයක් වන මොණරාගල බව වාර්තා විය (Alcohol and Drug Information Centre, බලන්න Algama, 2016 තුළ උපුටා දක්වා ඇත). බීඩ් කර්මාන්තය ඇත්ත වශයෙන් ම රඳා පවතින්නේ එහි ප්‍රධාන නිෂ්පාදකයන් හා පාරිභෝගිකයන් පරදුවට තැබීම මත සහ එය නිෂ්පාදනය හා පරිභෝජනය කිරීම සඳහා දුප්පත් ම හා වඩාත් ම අස්ථිර ජනයා වැඩි වැඩියෙන් සම්බන්ධ කර ගැනීම මත ය.

7.3 වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය: සංවර්ධනය අසාර්ථක වීමේ නොව සංවර්ධනයේ මුහුණුවර

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් භාරතී සමාගම වෙනුවෙන් 50 වසරක් තිස්සේ බීඩ් ඔතා ඇත. සූරා කෑමෙන් ඒකරාශී කර ගැනීමට සහ සියලු නීතිය බැඳීමවලින් (අවම වැටුප්, සුභසාධන ප්‍රතිලාභ, රක්ෂණය, විශ්‍රාම වැටුප් හෝ සාමූහික කේවෙල් කිරීම) ගැලවී යාමට සහ ක්‍රමානුකූලව ශ්‍රමය හා පහත් කුල කාන්තා ශරීරය ගසා කෑමට ඉඩ සලසන උපකොන්ත්‍රාත්තු ක්‍රමය මුළුමනින් ම නීත්‍යානුකූල ය. මුළු ව්‍යාපාරය ම රාජ්‍යයේ අනුමැතිය ඇතිව කෙරී ගෙන යයි: නිවසේ පෞද්ගලික අවකාශය තුළදී කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමය අනුකම්පා විරහිත ලෙස සූරා කෑම කම්හල් වැනි ප්‍රසිද්ධ අවකාශයන්ට අදාළ වන නියාමන රාමුවට වත් - එම නියාමන රාමුවේ වගන්ති හා එම රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම කොතරම් දුර්වල වුවත් එවැන්නකට වත් -යටත් නැත.

ඇඟලුම් කර්මාන්තයේ පටන් වතු අංශය දක්වා ද විදි පිරිසිදු කරන්නියන් හා ගෘහ කම්කරුවන් දක්වා ද වූ රට පුරා කාන්තා කම්කරුවෝ එක සේ ප්‍රවණ්ඩත්වයට නිරාවරණය වෙති. මෙම ප්‍රවණ්ඩත්වයේ සලකුණු තිබෙන්නේ කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමය වගුරන ශරීරවල වන අතර රාජ්‍යය මෙම ප්‍රවණ්ඩත්වයට දෙයාකාරයකින් සහාය දෙයි. පළමුවෙන් එය බීඩ් ඔතන කාන්තාවන් පරදුවට තබමින් ලාභ ඉපයීමට හා ධනය ගොඩ ගසා ගැනීමට හැකියාව ලබා දෙයි. දෙවනුව එය යම් තාක් දුරකට ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය, කුලය හා පන්තිය යන සියල්ල ම පදනම් කර ගෙන කෙරෙන බැහැර කිරීම් නිසා ගැඹුරට මුල් බැස ගත් දරිද්‍රතාවට විසඳුම් ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් පශ්චාත් යුද සංවර්ධනය සැලසුම් කරබීඩ් එනීම වැනි රැකියාවල අනිවාර්යයෙන් ම පාහේ නියැළීමට සිදු වන තත්ත්වයක් නිර්මාණය කරයි.

ගීතාංජලී සහ ආනන්ධී අම්මා වැනි කාන්තාවන්ට හෝ ඔවුන්ගේ කුටුම්භවලට රාජ්‍යයෙන් කවරාකාර හෝ සෘජු සමාජ සහායක් නො ලැබේ. සමාද්ධි වැනි සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වෙත ඔවුන්ට හා තවත් බොහෝ අයට ප්‍රවේශ විය නොහැකි ය. තෝරා ගත හැකි කුටුම්භ සංඛ්‍යාව අත්තනෝමතික ලෙස සීමා කිරීම නිසා 'ඉලක්ක කිරීමට' සිදු වන අතර එහෙයින් බොහෝ විට වඩාත් ම අවදානමට ලක් විය හැකි අයට රාජ්‍ය සහාය ලබා දීමට අසමත් වේ. රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය පද්ධතිය පවා බීඩ් කර්මාන්තයේ නිරත කාන්තාවන්ගේ සුවිශේෂ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතාවලට ප්‍රතිචාර නො දක්වයි. එහෙත් සංවර්ධනයේ අසාර්ථකත්වය වැඩියෙන් ම දක්නට දක්නට ලැබෙන්නේ බීඩ් කර්මාන්තය තුළ යැයි කිව නොහැකි වන්නේ තවත් බොහෝ අංශවල අස්ථිර රැකියාවන්හි නියුක්ත කාන්තාවන් ද එම

අසාර්ථකත්වය අත්දකින බැවිනි. මෙය 'මූලික මානව අවශ්‍යතා හෝ මානව අයිතිවාසිකම් ආශ්‍රිත මග හැරිය හැකි භානියක්' වන අතර-රාජ්‍යයෙන් මෙහෙයවෙන හා ප්‍රාග්ධනයෙන් පෙලඹවෙන දේශපාලන හා ආර්ථික පද්ධතියක් විසින්- කාන්තාවන් මත පැටවෙන ව්‍යුහාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ උදාහරණයකි (Galtung 1993;බලන්න Ho, 2007: 3 තුළ උපුටා දක්වා ඇත).

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානය තුළ පවත්නා ප්‍රචණ්ඩත්වයේ ව්‍යුහාත්මක ස්වභාවය පෙන්නුම් කරන්නේ පශ්චාත් යුද සංවර්ධනය ද යුද්ධය මෙන් ම ප්‍රචණ්ඩත්වයේ තත්ත්වයන් ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කර ඇති ආකාරය යි. යුද්ධයට පෙර හා පසු කාලවල වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බීඩ් කර්මාන්තය තුළ එම ප්‍රචණ්ඩත්වයේ විරස්ථායී ස්වභාවය සලකන කල 'ජීවනෝපායන් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම' පිළිබඳ සරල කතන්දරත් සංක්‍රාන්තික යුක්තිය හා ආර්ථික යුක්තිය පිළිබඳව දැන් සිදු වෙමින් පවත්නා වාද විවාද බීඩ් ඔනන කාන්තාවන්ට කිසි සේත් ම පාහේ අදාළ නොවේ යන්නත් අභියෝගයට ලක් වේ (Nagaraj, 2016). එම ප්‍රචණ්ඩත්වය එවැනි ස්වභාවයක් ගන්නා ආර්ථික සම්බන්ධතා විරස්ථායී කර ඇති තාක් දුරට සංවර්ධනය යනු හුදෙක් වෙනත් ක්‍රමවලින් ප්‍රචණ්ඩත්වය යොදා ගැනීමක් පමණක් වේ. බීඩ් කර්මාන්තය තුළ කාන්තා ශ්‍රමය පවතින්නේ රෝසා ලක්සම්බර්ග් 1913 දී කී පරිදි 'ප්‍රචණ්ඩත්වයේ සහ බලය සඳහා කෙරෙන තරගවල අවුල් ජාලය තුළ' වන අතර එම අවුල් ජාලය 'ආර්ථික ක්‍රියාවලියේ අනුකම්පා විරහිත නීති' පැහැදිලිව වටහා ගැනීම දුෂ්කර කරයි (Luxemburg, 1951;බලන්න Harvey: 73 තුළ උපුටා දක්වා ඇත).

8 අවසන් සාරාංශය: මාර්ක-ධනවාදී අවකාශයක් තුළ කාන්තාවන් කරන මැදිහත් වීම්

වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ කාන්තාවන් පැටලී සිටින බිඩි කර්මාන්තයේ සුරාකෑමේ ස්වභාවය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා අප කතා කළ එහි කාන්තාවන්ගෙන් සමහරෙක් තමන් ඉවසා සිටින ප්‍රවණත්වය දැක ගෙන හෝ පසක් කර ගෙන සිටි නමුත් (තමන් උදෙසා) විකල්පයක් නුදුටුවහ. ඔවුහු බිඩි කර්මාන්තයේ නියැලීමෙන් ලද අවස්ථාව සිය පවුල්වලට සහාය වීම සඳහා යොදා ගත්හ. ආනන්ධි අම්මා පිළිබඳ උදාහරණය සලකා බලන්න: යුද්ධයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇයට පවුලේ ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නා වූ සිය පුතු අහිමි විය; ඇය තවමත් තමන්ගේ ද තමන්ගේ රෝගී සැමියාගේ සහ ආබාධිත පුතුගේ ද ඕනෑ එපාකම් පිරිමසා ගැනීම සඳහා දැඩි විරියයකින් කටයුතු කරන අතර තම පුතු අතුරුදන් වීම සම්බන්ධ සත්‍යය හා යුක්තිය සොයා ගැනීම සඳහා අඛණ්ඩව උත්සාහ කරයි. ඇයට තමන්ගේ ම පවුලට පවා අසීරුවෙන් සහාය වන සිය දියණියගෙන් යැපීමට නොහැකි ය.

සරෝජිනී ද සිය සැමියා තුවාල ලද තැන් පටන් සිය පවුලේ ඕනෑ එපාකම් පිරිමැසීම සඳහා පෙරමුණ ගෙන ඇති අතර දරිද්‍රතාවෙන් මිදීමෙන් තමන් වළකන සමාජීය හා ආර්ථික ව්‍යුහයන්ගෙන් ගැලවීමේ ක්‍රමයක් අධ්‍යාපනයෙන් සම්පාදනය වෙති යි අපේක්ෂාවෙන් සිය දරුවන්ට පාසල් යාමට අවශ්‍ය දෑ සපයා දී ඒ සඳහා ඔවුන් දිරි ගන්වයි. බිඩි කර්මාන්තයේ නියැලීමෙන් ලැබෙන්නේ 'යන්තමින් ජීවිතය රැක ගත හැකි' ආදායමක් වුවත් ජීවත්වීම පිණිස වෙන යම් විකල්පයක් නැති තත්වය තුළ එම කර්මාන්තයට ආවේණික සුරා කනසුලු ස්වභාවය හඳුනා ගන්නා ගමන් තමන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ තම දරුවන්ට එම තත්වය උරුම නොවීම යැයි ඇය පැවසුවා ය.

බිඩි ඔතන බොහෝ කාන්තාවන්ට ප්‍රවණත්වය තමන්ගේ ජීවිතවල නිරන්තර ලක්ෂණයක් වුවත් තම දරුවන් තමන් අත්විඳින ඉරණමෙන් ගැලවිය යුතු ය යන බලාපොරොත්තුව ඔවුන්ගේ සිත්වලින් තුරන් වී නැත. තවත් සමහරුන් තුළ යුද්ධය ආශ්‍රිතව අත්විඳි පීඩාවන් සම්බන්ධයෙන් යුක්තිය හෝ සත්‍යය සෙවීමේ වුවමනාව ද අතිශයින් ම සජීවී ය. දෛනිකව ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් යම් යම් අවස්ථාවල ආර්ථික කාරණාවල දී කුටුම්භයේ ප්‍රධානීන් ලෙස කටයුතු කරති. ප්‍රවණ්ඩ ලෙස කෑමට ලක්වන තාක් දුරට වෙට්ටිකාඩු ගම්මානයේ බිඩි ඔතන්නියෝ නො නැසී ජීවත් වීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශංසාවට සුදුස්සෝ වෙති. ප්‍රවණ්ඩ සුරා කෑමේ වක්‍රය බිඳ දැමීම සඳහා සැලසුම් කෙරෙන රාජ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන ඕනෑ ම මැදිහත් වීමක දී මෙම කාරණයට ප්‍රධාන අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ සහ ලිපි මූලාශ්‍ර

- Agarwal, B. (1994). *A field of one's own: Gender and land rights in South Asia*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ahiakpor, J.C.W. (1985). 'The success and failure of dependency theory: The experience of Ghana'. *International Organisation*, 39, 535-553.
- Algama, P. (2016). 'Alarm bells on beedi smoking'. *Ceylon Today*, 14 February. Available at: www.ceylontoday.lk/90-118079-news-detail-alarm-bells-on-beedi-smoking.html.
- Bhattacharya, T. (2013). 'Explaining gender violence in neoliberal era'. *International Socialist Review*, 91.
- Bohle, H.G. and Funfgeld, H. (2007). 'The political ecology of violence in eastern Sri Lanka'. *Development and Change*, 45(4), 665-687.
- Brown, A. (2012). 'A critical assessment of women's livelihoods in post-conflict Sri Lanka'. A thesis submitted in fulfillment of requirements for the degree of Research Masters of Science at the University of Amsterdam in the Graduate School of Social Sciences. Available at: <http://dare.uva.nl/cgi/arno/show.cgi?fid=492432>
- Central America Women's Network (CAWN) (2010). *Intersecting Inequalities: A Review of Feminist Theories and Debates on: Violence against Women and Poverty in Latin America*. London: CAWN.
- Confortini, C. (2006). 'Galtung, violence, and gender: The case for a peace studies/feminism alliance'. *Peace & Change*, 31(3).
- Connell, R.W. (2005). 'Hegemonic masculinity: Rethinking the concept'. *Gender & Society*, 19(6), 829-859.
- Crenshaw, K.W. (1995). *Critical Race Theory*. New York: New Press: 357-83.
- Dambawinna, S. (2014). 'Beedi, cheaper alternative for the 'poor man'.'. *Sunday Times*, 27 July. Available at: www.sundaytimes.lk/140727/business-times/beedi-cheaper-alternative-for-the-poor-man-108087.html.
- Dissanayaka, D. and Wijeyaratne, M. (2010). 'Impact of women involvement in fisheries on socioeconomics of fisher households in Negombo, Sri Lanka'. *Sri Lanka Journal of Aquatic Sciences*, 14, 45-57.
- Evans, P. (1979). *Dependent development: The alliance of multinational, state and local capital in Brazil*. Princeton, US: Princeton University Press.
- Fernando, P. and Moonesinghe, S. (2012). *Livelihoods, basic services and social protection in Sri Lanka*. SLRC Working Paper 6: 1-29. London: Secure Livelihoods Research Consortium.
- Gereffi, G. (1978). 'Drug firms and dependency in Mexico: The case of the steroid hormone industry'. *International Organization*, 32, 237-286.
- Gopal, M. (1997). 'Labour process and its impact on the lives of women workers: A study of the Beedi industry in Keelapavoor block of Tirunelveli District.' Unpublished PhD thesis, Centre of Social Medicine and Community Health. New Delhi: Jawaharlal Nehru University.
- Greico, J.M. (1990). *Cooperation among nations: Europe, America and non-tariff barriers to trade*. Ithaca: Cornell University Press.
- Harvey, D (2009). 'The 'New' Imperialism: Accumulation by Dispossession'. *Social Register*, 40, 73.
- Ho, K. (2007). 'Structural violence as a human rights violation'. *Essex Human Rights Review*, 4(2).
- Kabeer, N. (2002). *The power to choose: Bangladeshi women and labour market decisions in London and Dhaka*. London and New York: Verso.

- Keohane, R.O. and Milner, H.V. (eds) (1996). *Internationalisation and domestic politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Krasner, S.D. (1991). 'Global communications and national power: Life on the Pareto frontier.' *World Politics*, 43, 336-366.
- Lokuge, G. (forthcoming, 2016). *Outside the Net*. SLRC Working Paper series. London: Secure Livelihoods Research Consortium.
- Marx, K. (1867). *Capital I*. Moscow: Progress Publishers.
- Nagaraj, V. (2016). 'Beyond reconciliation and accountability: distributive justice and Sri Lanka's transitional agenda'. *Open Democracy*, 18 May. Available at: www.opendemocracy.net/openglobalrights/vijay-k-nagaraj/putting-distributive-justice-on-sri-lanka-stransitional-agenda.
- Nakkeeran, S.K. and Pugalendhi, S.B. (2010). *A study on occupational health hazards among women beedi rollers in Tamil Nadu, India*. Available at: <https://core.ac.uk/download/files/432/12026397.pdf>.
- National Commission for Women (2005). *A Report on Women Beedi Workers*. New Delhi. Available at: <http://ncw.nic.in/pdfreports/Women%20Beedi%20Workers.pdf>.
- Painoli, G.K. and Losarwar, S.G. (2012). 'A study of various HRM Issues in beedi industry situated in Nizamabad District of Andhra Pradesh.' *Voice of Research*, 1(2), 1-6.
- Ram, K. (1992). *Mukkuvar women: Gender, hegemony and capitalist transformation in a South Indian community*. New Delhi: Kali for Women.
- Rustagi et al. (2001). *Survey of studies on beedi industry – with special emphasis on women and child labour*. New Delhi: The Centre for Women Development Studies.
- Ruwanpura, K. (2006). *Matrilineal communities, patriarchal realities: A feminist nirvana uncovered*. Colombo: Social Scientists Association.
- Schrock, D. and Schwalbe, M. (2009). 'Men, masculinity, and manhood acts'. *Annual Review of Sociology*, 35, 277-295.
- True, J. (2012). *The Political Economy of Violence Against Women*. New York: Oxford University Press.
- Vogel, L. (2000). 'Domestic labour revisited'. *Science and Society*, 64(2), 156.
- Whyte, D. (2009). 'Naked labour: Putting Agamben to work'. *Australian Feminist Law Journal*, 31(1), 57-76.
- Yin, R. (2012). *Applications of Case Study Research* (3rd ed.). Thousand Oaks: Sage Publications.

උපග්‍රහණ 1: ප්‍රතිචාර දැක්වූවන් පිළිබඳ තොරතුරු

නම (ආරූඪ නම)	තනතුර	ස්ථානය	වයස	ස්ත්‍රී- පුරුෂ භාවය	සම්මුඛ සාකච්ඡාව/ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව
විජේ	ග්‍රාමීය ධීවර සමිතියේ හිටපු ලේකම් සහ ජනසමූහ නිලධාරී හිටපු සාමාජික	ගම	65	පුරුෂ	සම්මුඛ සාකච්ඡාව
නාදන්	ග්‍රාමීය ධීවර සමිතියේ වර්තමාන ප්‍රධානියා	ගම	70	පුරුෂ	සම්මුඛ සාකච්ඡාව
ලක්ෂ්මී	ගමේ සිටින එක ම ධීවර කාන්තාව; බිඬි ඔතන්නිය	ගම	40	ස්ත්‍රී	සම්මුඛ සාකච්ඡාව
සරෝජනී	බිඬි ඔතන්නිය; අරක්කුම් කාන්තාව	ගම	37	ස්ත්‍රී	ඉලක්ක කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව සහ සම්මුඛ සාකච්ඡාව
හිතාංජලී	ග්‍රාමීය බිඬි සමාගමක අධීක්ෂකවරයා; බිඬි ඔතන්නිය	ගම	50	ස්ත්‍රී	සම්මුඛ සාකච්ඡාව
ආනන්දි	බිඬි ඔතන්නිය	ගම	80	ස්ත්‍රී	සම්මුඛ සාකච්ඡාව
බාලන්	බිඬි සමාගමේ උපකොන්ත්‍රාත්කරුවා	උපකොන්ත්‍රාත්කරුවාගේ සමාගම	68	පුරුෂ	සම්මුඛ සාකච්ඡාව

ශ්‍රී ලංකාවේ දිග්ගසුණු සිවිල් යුද්ධය 2009 මැයි මාසයේ අවසන් වීමෙන් පසුව යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් රටේ උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල කාන්තාවන්ට චරෙහි කායික හා ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වය සැලකිය යුතු ජාතික හා ජාත්‍යන්තර අවධානයකට පාත්‍ර වී ඇත. මෙම අධ්‍යයනය කායික ප්‍රචණ්ඩත්වයේ මෙම ස්වරූපවලින් ඔබ්බට යමින් දේශපාලනික හා ආර්ථික සම්බන්ධතා හා ක්‍රියාවලි කරණ කොට ගෙන බිහි වී නොහැකි පවතින ව්‍යුහාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වය ද වම සම්බන්ධතා හා ක්‍රියාවලි ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජ භාවය, කුල හා පන්ති පීඩනය සමග එක්වන ආකාරයද පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ කරයි.

cepa

centre for poverty analysis

29, R G Senanayake Mawatha,
Colombo 7, Sri Lanka
Tel: +94 (011) 4690200, 2676955
Fax: +94 (011) 2676 959
E-mail: info@cepa.lk
www.cepa.lk

